

يادون همسفر

شاعري

زيب ڪنگو

سوره سنڌي ادب

صاحب خان سوره: ميراثي

Cell No: 0344 3919786

0300 3404488

یادون همسفر

زیب کنگو

يادون همسفر

شاعري

زيب ڪنگو

ڪونج اڪيڊمي ڪراچي

ڪتاب جا حق ۽ واسطا اداري ۽ ليکڪ وٽ محفوظ آهن. پبلشر ۽ ليکڪ جي اجازت کان سواءِ ڪتاب جو ڪوبه حصو ڪاپي يا شايع نه ٿو ڪري سگهجي.

يادون همسفر

(شاعري)

شاعر: زيب ڪنگو

چاپو پهريون: 2024ع

تعداد: 500 ڪاپيون

لي آئوٽ: ظفر آفتاب

ٽائٽل: سومل ڪنگو

قيمت: 500 رپيا

چپيندڙ: ايڇ اينڊ آر پرنٽرس، ڪراچي، سنڌ

چپائيندڙ: ڪونج اڪيڊمي ڪراچي

ڪتاب ملڻ جا هنڌ

پيڪاڪ ڪتاب گهر

ڪراچي:	رفيق سينٽر، زينب مارڪيٽ صدر: قمر آفتاب: 0300-2152634
حيدرآباد:	عبرت پريس واري گهٽي: ديدار گوپانگ: 0304-3018400
لاڙڪاڻو:	پرڳڙي پلازه جي سامهون: ڪامران شيخ: 0315-3578801
خيرپور:	تهذيب نيوز ايجنسي: عمران عباس: 0308-3475569
سکر:	الفتاح نيوز ايجنسي: اشفاق احمد: 0300-3293790
دادو:	مدني ڪتاب گهر: شوڪت ڪوڪر: 0307-3508886
نوابشاهه:	سليمان برادرز: فاران ميمڻ: 0312-3637001

ارپنا

پنهنجي خوبصورت ٻارن جي نانءُ
جي منهنجي ڏک سک ۾ مون سان گڏ آهن.

۽

سنڌي ڳالهائيندڙ سمورن دوستن جي نانءُ

خوبصورت خواب هو ۽ زيب هو
همسفر ناياب هو ۽ زيب هو.

ستاء

- اداري پاران 13 قمر آفتاب
- غزل جو برجستو شاعر ... 15 پير بهاء الدين
- اڪيلائي ۽ يادون همسفر 16 زيب ڪنگو
- پاڳن واري شهر جو شاعر ... 18 علي حسن سرڪي
- مختصر راءِ 26 امداد سهتو
- سونهن نگر جو سهڻو شاعر 27 اسير اياز چنا

غزل

- 1. هر پٿر تنهنجو نشاني تي لڳو 28
- 2. خوبصورت خواب هو ۽ زيبُ هو 29
- 3. دل ۾ ڏسجو هڪ پيرو اک بند ڪري 30
- 4. هُتي محڪوم ويگاڻا 31
- 5. اسان سان رسڻ جا بهانا ٿي ڳولي 32
- 6. ڪيڏو روپ ڪمال رکي ٿي تصويرن ۾ 33
- 7. پيو مڃائي هو احتجاج ڪري 34
- 8. ڪير ٿو مون کي پڪاري وات تي 35
- 9. تو بن جيئڻ پاراتو آهي 36
- 10. ڳالهه نيئن جي رڳو ناهي پرين 37
- 11. لفظن کي ڀل ڪير ولوڙي 38
- 12. ڀروسو هو سڪونُ هو مون کي 39
- 13. آءُ بيٺو قطار ۾ آهيان 40
- 14. رات مس مس ته موڪلايو هو 41
- 15. هڪڙو هي خيال ماري ٿو 42
- 16. تنهنجي محبت، گهاٽو وڻ آ 43

- 44 17. هر سفر ۾ شفاعتون آهن
- 45 18. گيت نئون مون ڳايو ناهي
- 46 19. کير پڇي هن شهزاديءَ کان
- 47 20. پيار محبت چرچو ناهي
- 48 21. ٿاڪ پروڪا عيد اجائي
- 49 22. حال دل ساري خدائي منتظر
- 50 23. ڪنهن ڳوٺ شهر ۾ چو، دل جو دڪان ڪونهي
- 51 24. درد ته منهنجي اندر ۾ آ
- 52 25. خيال هي باخدا رهي ٿو
- 53 26. خواهشون دل جون ڪٿي ڪاڏي وڃان
- 54 27. من چوي ٿو هيءُ خودي ماري ڏسان
- 55 28. تحفي ۾ گل ڦل ڏيندس مان
- 56 29. بي وفا سان ڀلا رابطو ڇو ڪيان
- 57 30. هر ڪو ماڻهو مستيءَ ۾ آ
- 58 31. لڳي ٿو پيار کان پيارا، اوهانجي دل جو خالي آ
- 59 32. اک جي دروازي تي احساس رکي ٿي
- 60 33. عشق ڪنيو سي ساڄي هٿ تي
- 61 34. سوچ جي ننڊ مان اٿاري آ وئي
- 62 35. وقت ڪڏهن ڪو آيو ناهي
- 63 36. هجر جي دل تي اٿي آهي پڳي
- 64 37. بند سارا هي جڏهن رستا هئا
- 65 38. اڃان لڙڪاڪ جي نديءَ کان پري ها
- 66 39. تسبيح پڙهان ويٺو، مڪتوب اڳيان تنهنجي
- 67 40. ڪاش جي عشق تي هان ستائڻ بنا
- 68 41. افواه اڏائي ٿو، ڪو چنڊ کي سمجهائي
- 69 42. خمار ئي خمار هو، عجيب ڇا ته پيار هو
- 70 43. ارمان اسان جا هت، بيڪار مري ويندا
- 70 44. خاموش ڪي ستم ها، ڪنهنڪي خبر نه آهي

- 72 ڪنارن جي بلڪل ٽٽي دل پئي آ 45.
- 73 هوا آهي نفرت جي اهڙي گهلي 46.
- 74 خوشين جا ڪسي سڀئي اسباب يارو 47.
- 75 لهي سڀ خوشين جا ويا لآب آهن 48.
- 76 ڪي ديوارن پويان پهرا بيٺا ها 49.
- 77 نيٺ نشتر سان ڪيان ٿو دوستي 50.
- 78 ڪو به بنواس گهر نه ٿو گهرجي 51.
- 79 اگر جي ڏور ٿينداسون؟ 52.
- 80 محبت اگر دائمي ٿي وڃي 53.
- 81 زندگي اعتبار جو پاڇو 54.
- 82 تون چوين ٿو ته چاهتون ڪهڙيون؟! 55.
- 83 دل ۾ ڏسجو هڪ پيرو اک بند ڪري 56.
- 84 چوڳاله ٿو لڪائين، اظهار حال ڪر تون 57.
- 85 رازداريءَ سان لڪايو راز هو...؟ 58.
- 86 منهنجو گهر هاڻي پنهنجو گهر سمجهي ٿي 59.
- 87 حسن جي جاگير جي خوشبو ملي 60.
- 89 پل ڪٿي هوءَ حجاب رکندي آ 61.
- 90 اجنبِي چوڏڳيءَ ۾ ڪري ڇا پيو؟ 62.
- 91 راز پنهنجي کان پرين آگاه ڪر، 63.
- 92 ڇا رات ڏٺو منظر، آڪاس جي چولي تي 64.
- 93 جيترو ساحل پري هو پهچ کان 65.
- 94 خوشيءَ جا خريدار آهن گهڻا 66.
- 95 مسين چنڊ هاڻي چڙهي ٿو گهٽيءَ ۾ 67.
- 96 پيار هو چانورو مون نٿايو ڪٿي 68.
- 97 اڇ شام وري گڏجي، دلدار ڪٿي رُلجي 69.
- 98 اگر پيار پنهنجو خطاوار آ 70.
- 99 هي رهيو آڪاس هڪ جهڙو نه آ 71.
- 100 دور توکان رهڻ جي نه طاقت رهي 72.

101	73.	هوءَ مٽي دل پٿر، ڇا ميارون ڏجن
102	74.	مون وٽ هڪڙو پيرويار اچي
103	75.	درد جي پيڙا کڻي مرڪي اٿي
104	76.	دل جي آڳر تي وڻ بينو هو
105	77.	پيار ٿيندو پراڻو ته ناهي پرين
106	78.	وفا جي دڳن تي به پارا رهيا
107	79.	چاندني ساحل مٿان ترندي وئي
108	80.	سهڻي جو سينگار ڏسان ٿو نيئن ۾
109	81.	بچو وقت مون وٽ دعائن جو هاڻي
110	82.	وفا هڪ ڀيرم آ، ٻيو ڪجهه به ناهي
111	83.	رات جي ڪاراڻ مان نڪري ڏنو
112	84.	ڪڏو ڪنهنجي ناهي پڇ تي
113	85.	ڪنارن جي بلڪل ٿئي دل پئي آ
114	86.	ملڪ گذرڻ جو ڪاڄ ٿي ويندو
115	87.	جان کي واري ڏنم، هڪ مرڪ تي
116	88.	هو سڄو ئي پيار پاڻي تي
117	89.	رات جو چنڊ هو تماشو هو
118	90.	وٺو پلي جان، حساب جانان
119	91.	هوا جو تيز جهوٽو سرد آواره
120	92.	عشق ڪيڏو وئين تون نمائو ڪري
121	93.	پيار جي اظهار جو مطلب ٻڌاءَ
122	94.	ڪوئي غلط نه هو، منهنجي خيال ۾
123	95.	محبت اگر دائمي ٿي وڃي
124	96.	ثواب هوندي، سزا ٿياسون
125	97.	واعدي اعتبار ۾ رهڻو
126	98.	نه دريا سمندر ڪنارو هئين تون
127	99.	چنڊ هو مون ڏي ڏنو آڪاس جي نيئن منجان
128	100.	پنهنجي سنڌ تي ڌاڙا آهن
	10	يادون همسفر

101. عشق تنهنجي راه جا روڳي اسان
129
102. زندگي هر گهڙي تماشو آ
130
103. جان کي واري ڏنم، ها، پر نه ٿي
131
104. مون کي ماريندي، منهنجي دل جي تنهائي
132
105. درد رشتا نپائن پيا
133
106. توجي ناهين راحت ناهي
134
107. هر ڪو ماڻهو مستيءَ ۾ آ
135
108. ڪيتري هوءَ ناز سان مرڪي پئي
136
109. اچن ٿا روح کي رهڙا، اوهان جا نيڻ خالي ها
137

وايون

110. سوچي نيٺ سمهي پيو
140
111. آڳر تي هو وڻ ڦٽو
142
112. ڇا ڇا نه وڃائي آڇڏيو؟
143
113. پوپٽ آيا ڪو نه ها
144
114. پير ڪڍي هو وقت ويو
145
115. سنڌ امان جي گود ۾
146
116. پنهنجي سرهي پيار مان
147
117. آيو منهنجي خواب ۾
148
118. خالي هٿڙا پاڻ جا
149
119. خطري ۾ آ زندگي
150
120. ڇو تو لاهي ڇڏيو؟
151
121. ڇا ڄاڻي هوا
152
122. هڪ ئي ورق ماضيءَ جو
154
123. اهن مون لاءِ انمول
155
124. رنگين تعبير نه هئي
157
125. موهن دڙي ۾
158

اداري پاران

هر تخليقڪار عام ماڻهو جي پيٽ ۾ وڌيڪ حساس هوندو آهي، ان لاءِ اهو سڀني کان پوڳيندو پڻ وڌيڪ آهي. ماڻهن جا سخت روبا، جهڙڪن جهڙا لهجا ۽ پنهنجائپ ۾ اوپرائپ جو وڌندڙ لاڙو ڪنهن به حساس دل شاعر جي نه رڳو طبيعت تي اثرانداز ٿيندو آهي، بلڪ ان جا اولڙا سندس شاعري ۾ به نمايان نظر اچڻ لڳندا آهن. هو جڏهن به ڪنهن معصوم کي ڪن وحشين هٿان مرنڊو ڏسندا آهن ته اهي بدلي ۾ پنهنجي دل تڙپائي وٺندا آهن. جڏهن اها تڙپ سندن خيالن ۾ اوتجي شاعري بڻجي ويندي آهي ته اها شاعري ماڻهن ۾ مقبول ٿي امرتا ماڻي وٺندي آهي.

لفظن جي جوڙجڪ ڪرڻ کي فن ۽ هنر ته چئي سگهجي ٿو، ۽ اهڙا ڪيئي ڪاريگر اسان کي جهجهي تعداد ۾ ڪاغذ ڪارا ڪندي ڏسڻ ۾ پڻ ايندا آهن، جن جا احساس قومي ۽ عوامي احساسن کان بنهه خالي هوندا آهن، پر ان کي حقيقي شاعري جي مقام تي آڻي نٿو بيهاري سگهجي. ڇاڪاڻ ته حقيقي شاعري حقيقت ۾ اها ئي هوندي آهي، جنهن ۾ قوم جو درد سمائل هجي، جنهن ۾ قوم کي سجاڳي جو سڏ ڏنل هجي ۽ گيت گوريلا بڻجي ديس دروهين ۽ ديس دشمنن تي ڪاپاري وار ڪندا هجن. اهائي شاعري کي ماڻهن دلين جي ترجماني ڪندي آهي ۽ قوم جو آواز بڻجندي آهي.

”ستن جو سفر“ ڪنڊن تي اگهاڙي پير هلڻ کان به وڌيڪ ڏکيو ۽ ڪن ڪم آهي. يعني ادب سان مستقل مزاجي سان نپاءُ ڪرڻ ڪنهن چرچي جي ڳالهه ناهي. زيب ڪنگو پٽائيءَ جي پونءَ جو اهو برجستو ۽ اڻٽڪ سرچڻهار آهي. جيڪو شعوري سفر دوران ڪٿي به ٽڪ پيچندي نظر نٿو اچي. هو هن جديد ٽيڪنالاجي واري دور ۾ به ان ئي رفتار سان لکي رهيو آهي، جنهن دور

۾ سنڌي رسالن جو اوج واري دور ۾ لکندو هو. اڄ جڏهن سوشل ميڊيا جي وافر
واپي سبب ڪيترن ئي تخليقڪارن جو تخليقي موت واقع ٿي چڪو آهي، ۽
ان سان گڏ جهڙوڪ نوان ذهن سنڌي ٿي چڪا آهن، پر زيب ڪنگو اهڙي ڪنهن به
سائنسي رڪاوٽ کي پنهنجي تخليقي صلاحيتن تي اثر انداز ٿيڻ ۽ پنهنجي
ذهن جي آڏو بند ٻڌڻ ناهي ڏنو.

زيب ڪنگي جو هيءُ ڪتاب ”يادون همسفر“ سندس خوبصورت شاعريءَ
تي ٻڌل آهي، جيڪا پڙهڻ وٽان آهي. هيءُ ڪتاب زيب جي انهن يادن جي
مڪمل نچوڙ آهي، جيڪي يادون وٽندڙ ۽ خوشگوار به آهن ته گڏوگڏ اداس به
ڪن ٿيون ۽ انهن ۾ پيڙاءُ به آهي جيڪا صرف زيب جهڙو ڪو حساس ۽ معصوم
ماڻهو ئي محسوس ڪري سگهي ٿو.

مون کي پختو ويساهه آهي ته ڪونج اڪيڊمي پاران شايع ڪيل هيءُ
ڪتاب ”يادون همسفر“ اوهان دوستن کي ضرور پسند ايندو ۽ سنڌي ادب ۾
پنهنجي مناسب جاءِ والاري مڃتا ماڻيندو.

قمر آفتاب
ڪونج اڪيڊمي
ڪراچي

غزل جو برجستو شاعر

سنڌي ٻولي جا ڪافي شاعر ٿي گذريا آهن ۽ ڪافي اڃا به ڀلي شاعري ڪن پيا، انهن ۾ اگر انصاف ڪري ڏسبو ته سائين زيب ڪنگو صاحب جو بلڪل منفرد يا جداگانا مقام آهي.

سائين غزل جي اسلوب کي خوب سمجهي ٿو، سندس شاعري ۾ ربط جو گهڻو اهتمام نظر ايندو پاڻ بلڪل برجستو شاعر آهي، غزل کي تسلسل جي دائري ۾ نمايان رکي ٿو رڌم ۽ رواني سندس هر تخليق ۾ نظر ايندي فڪر ۽ تخيل کي هر غزل ۾ نئين طريقي سان شامل ڪري ٿو، سندس تخليق سڀني شاعرن کان بلڪل مختلف ۽ پائدار نظر ايندي پڙهڻ وارو سندس شاعريءَ جي سحر کي اتم محسوس ڪري ٿو، هو حال سان گڏ ماضي ۽ مستقبل کي به عيان رکي ٿو، مجازي رنگ سان گڏ حقيقي طاقت کي به پنهنجي شاعري ۾ داخل ڪري ٿو، سندس شاعري تمام خوبصورت رنگن سان نظر اچي ٿي. وڏي ڳالهه ته عام زبان کي پنهنجي غزلن ۾ آڻڻ جو فن به بهتر نموني سان پيش ڪري ٿو. سندس شاعري ۾ سچائي جو درس چٽو نظر اچي ٿو. مجموعي طور زيب سائين اسانجو تمام ڀلو ۽ معتبر شاعر آهي.

مان دعاڳو آهيان ته سدائين اهڙا فڪر انگيز غزل لکندو رهي ۽ شاعري جي گلستان کي سر سبز ڪندو رهي آمين.

پير بهاءُ الدين ”بها“ سرهندي

مٽياري، سنڌ

30 آگسٽ 2024ع

اڪيلائي ۽ يادون همسفر

اندر جي خاموشي انسان کي اڪيلو ڪري ٿي ڇڏي، ۽ اهڙو بيوس ٿي رهڻ ڪو سٺو سوڻ ڪونهي، ڪوشش اها ڪجي جو دنيا ياد ڪري اوهان جي صلاحيتن کي محسوس ڪري، ان خاموشي کي ختم ڪرڻ لاءِ پاڻ کي سڃاڳ رکڻ ضروري آهي ماحول جي هيٺائين مٿائين کي ڏسڻو ٿو پوي، زندگيءَ جي اصولن تي هلڻو ٿو پوي جي ائين نه ڪنداسون ته ٻيو دنيا کان وسري وينداسون، وقت وڌو بي رحم آهي، زندگي وقت جي رفتار کان به تيز آهي يا ڪٿي ائين چئجي ته وقت کان اڳ ۾ پنهنجي منزل تي پڄي ٿي وڃي، ان لاءِ اها ڪوشش ڪريون ته هن مختصر زندگيءَ کي خوبصورت ۽ يادگار بڻايون پاڻ محبت ايڪي ۽ پائيچاري ۽ امن سان رهون، منهنجي هن شاعري ۾ انسانيت جي لاءِ اهو ئي محبت ۽ امن جو پيغام آهي، انهي خيال مون کي اندر جي خاموشي ۽ اونھائي مان ٻاهر ڪڍي اهو احساس ڏياريو ته ڪجهه ڏيس لاءِ ڏيس واسين لاءِ ڪجي انهن کي جاڳائي، سچ ۾ اها ئي سوچ منهنجي خيالن منهنجي جذبن کي جاڳائي من جي ماني سمند ۾ هر بار پٿر اڇلائي شاعريءَ جون لهرون پيدا ڪري ٿي، اهو ئي سبب آهي جو من جي ڪينواس تي شعرن جي صورت ۾ اوهان جي اکين آڏو آئي ٿي، منهنجي اها ئي ڪوشش رهي آهي ته شاعري اها ڪجي جيڪا دل جي زبان ۽ وقت جي عڪاسي ڪري ۽ اها ئي پنهنجو اصل مقام ماڻي سگهي ٿي، اهو ئي شاعر ڏلين ۾ جڳهه ماڻيندو آهي جيڪو هر دل جي جذبن جي ترجماني ڪري، شاعري ۾ سلاست، جدت رواني، ترنم، بيساختگي، عمدگي، خيالن جي اڌار، سرور، وطن جي محبت، انسانيت سان پيار، انفراديت اگر نه هجي ته اها شاعري ناهي نه وري اهو شاعر پڙهندڙن ۽ ٻڌندڙن ۾ پنهنجو مقام ماڻي ٿو سگهي، هي منهنجو چوٿون شاعري جو

مجموعو اوهان جي هٿن ۾ آهي، مون ان ۾ پنهنجي طرفان گهڻي ڪوشش ڪئي آهي ته اوهان دوستن جي معيار تي پورو لھان، هن ڪتاب ۾ پنهنجي قلب جون ڪيفيتون جيڪي هن ڪتاب کي جوڙڻ ۾ منهنجون مددگار رهيون، ان سان گڏ اوهان پيارن دوستن جون محبتون ۽ نيڪ خواهشون به شامل آهن جن مون کي تمام گهڻو اتساهه بخشيو ۽ منهنجي قلم کي سگهه ڏني ۽ زندگي جي سفر سان گڏ منهنجو اهو ادبي سفر به جاري رهيو.

هن ڪتاب سهيڙڻ ۾ پنهنجن پيارن دوستن شهپير سومرو درد هوش محمد ۽ امداد سهتو جو نهايت شڪر گزار آهن جن وقت به وقت پنهنجا مفيد مشورا ڏيندا رهيا.

مان پنهنجن پيارن مهربانن جو نهايت ثورائتو آهيان، جن ۾ سائين ايازگل، سائين بهاءُ الدين بها سرهندي ۽ محترم علي حسن سرڪي، جن پنهنجي مصروفيات مان قيمتي وقت ڪڍي هن ڪتاب ۾ مون تي به اکر لکيا. مان نهايت شڪرگذار آهيان محترم قمر آفتاب ابڙو ڪونج اڪيڊمي پاران پنهنجي ذاتي ڪوشش وٺي هي ڪتاب جلد پڌرو ڪيو.

هن ڪتاب کان اڳ ۾ مان شاعري جا ٽي ڪتاب اوهان جي نظر ڪري چڪو آهيان جنهن جي اوهان دوستن پاران ڀرپور موٽ ملي، هي منهنجو چوٿون ”يادون همسفر“ ڪتاب جيڪو اوهان هٿن ۾ آهن ان لاءِ مون کي اوهان راءِ جو انتظار رهندو.
سدائين آباد هجو!

زيب ڪنگو

اسلام آباد

2 سپٽمبر 2024ع

ڀاڳن واري شهر جو شاعر زيب ڪنگو

هونئن ته هر شهر هر نگر هر خطي جي پنهنجي سڃاڻپ ٿئي ٿي. جنهن جي ڪري اهو شهر خطو دنيا ۾ ڄاتو سڃاتو وڃي ٿو.

سند ڌرتي ڀاڳن واري آهي جنهن جو هر شهر پنهنجي هڪ الڳ سڃاڻپ رکي ٿو، پر ڪن شهرن کي خدا اهڙن صلاحيتن سان ڀري ڇڏيو آهي جو سند جي ڀونءِ انهن شهرن جي ڪري پوري جهان ۾ ڄاتي وڃي ٿي. سند جو هڪ اهڙو مايه ناز شهر جنهن جو ايترو ته مان ۽ شان مولا ڪيو آهي. جنهنجي ڪري هي سند سونهاري ان شهر تي جيترو به فخر ڪري مان سمجهان ٿو گهٽ ٿيندو، ڇو جو هڪ پاسي پنج هزار سالن جي تهذيب سان گڏ شهيدن جو رت به ان شهر جو حوالو آهي. جنهن کي شاعرن، اديبن، ليکڪن جي سرزمين به چيو ويندو آهي، جنهن موئن جي ڌڙي جي اجڙيل تاريخ کي پاڻ ۾ سمائي پاڻ کي هميشه لاءِ امر بڻائي ڇڏيو. جنهن شهيد ذوالفقار علي ڀٽو ۽ شهيد بينظير ڀٽو کي پنهنجي هنج ۾ هميشه لاءِ مدفون ڪري شهيدن جي شهر هئڻ جو رُتبو ماڻيو.

شهيدن جي اهڙي شهر لاڙڪاڻي جي مان ڪهڙي ڳالهه ڪيان جتي پوري دنيا ۾ پنهنجي منفرد ڪلا طور سڃاڻپ رکندڙ شاعر دوست جواد جعفري جو نالو ئي ڪافي آهي. جتي ڊاڪٽر احسان دانش جهڙو عظيم محقق، ليکڪ، شاعر، سچل سائين، لطيف سرڪار جو پارکو عاشق ڪيترن ئي ڪتابن جو مصنف، سند لينگويٽيج اٿارٽي جو موجوده سيڪريٽري، انسانيت جي علمبردار ماڻهن ساڃاه وندن جو هي لاڙڪاڻو پنهنجن ڪيترن ئي حوالن سان تاريخ جي صفحن ۾ پاڻ کي نروار ڪري ٿو. لاڙڪاڻي سان ئي تعلق رکندڙ سنڌي ٻولي جو برڪ شاعر اديب محترم زيب ڪنگو به آهي.

زيب ڪنگو جو شمار سند جي انهن سينئر ۽ منفرد شاعرن ۾ ٿيندو

آهي. جن پنهنجي مسلسل ذات وسيلي لکڻيون لکي پاڻ کي پنهنجي شاعري ذريعي مڃرايو آهي زيب ڪنگو جهڙو سنو ۽ خوبصورت شاعر آهي ائين ئي هو پنهنجي اعليٰ محبتي سباجي شخصيت ڪري به دوستن ۾ شاعرن ۾ ڄاتو سڃاتو وڃي ٿو. ان ڪري ئي سندس شاعري دلين ۾ ويهجي وڃي ٿي. ڏٺو ويو آهي ته رڳو ڀلي شاعري به ڪنهن ڪم جي نه ٿي رهي جيستائين اوهان سٺا انسان ناهيو. سٺي شاعر لاءِ سٺو انسان هجڻ به ضروري آهي اهي ٻئي خوبيون زيب سائين ۾ موجود آهن. جنهن جي ڪري زيب ڪنگو پنهنجي زيبائيت مخلص شخصيت ۽ سگهاري شاعري ڪري سموري سنڌ ۾ وڏو نالو رکي ٿو.

زيب ڪنگو جهڙو لکي ٿو مون کي سندس برملا ڪو نه ٿو سجهي جو ايڏي تيز رفتاري سان نون جدت پرين خيالن سان ڪو شاعري لکندو هوندو. سندس فيس بڪ ان ڳالهه جو گواهه آهي جتي هن جي شاعري کي روزانو پڙهڻ ٿئي ٿو. اهو سندس وال تي رکيل شاعري هجي يا مشاعرن جي هلندڙ سلسلن ۾ مختلف موضوعن تي ٿيندڙ شاعري ۾ به زيب ڪنگو پنهنجي شاعري طرحي هجي يا رديف توڙي غير طرحي مشاعرو ڇو نه هجي ان ۾ به زيب ڪنگو جو اسان کي ان ئي مهل ڪو نه ڪو شاعري جو اسم رکي پنهنجي ذات جي آرسِي سان نروار ملندو.

شهيدن جي شهر جو شاعر زيب ڪنگو پنهنجي نالي وانگر پنهنجي شاعري کي بڻائي بڻائي ڪاريگري سان هڪ اهڙو مصور ٿي لکڻ جو فن رکي ٿو جيڪو لفظن جي بهتر جڙاوت به ڄاڻي ٿو ته کيس اهو به بخوبي معلوم آهي ته هي لفظ ڪهڙي مقدار ۾ ڪهڙي حيثيت رکي ٿو ڇوڻ جو مقصد اهو آهي ته هو لفظن جي به وڏي ڄاڻ رکي ٿو سندس وٽ بيشمار لفظن جو خزانو آهي جنهن جو استعمال هو شاعري جي سٽاءَ کي لکڻ وقت سندر شهڪار جي روپ ۾ تراشي پيش ڪرڻ جو وڏو ڏانءُ رکي ٿو.

هونئن به استاد شاعرن جو اهو ڇوڻ آهي ته ڪنهن به شيءِ جي ڄاڻ علم کان سواءِ به اوهان ڀلو نه ٿا لکي سگهو. ان لحاظ کان سائين زيب ڪنگو تجربي سان گڏ وڏي ڄاڻ به رکي ٿو ته سندس پيٽ ۾ اهو علم به آهي جيڪو شاعري لاءِ ضرور سمجهو ويندو آهي جنهن کان سواءِ به شاعري پنهنجو توازن برقرار نه ٿي

رکي سگهي. زيب ڪنگو جي شاعري ۾ بلڪل توازن موجود آهي ان ڪري جو هو هڪ استاد الشعراء شاعر اشرف زمان پير چندامي جو شاگرد آهي جنهن وٽان هو شاعري جو علم سکندو رهيو آهي اهو ئي سبب آهي جو هن وٽ شاعري ۾ علم جا ساگر اوتيل ملن ٿا.

زيب ڪنگو پنهنجي شاعري سان وڏو پيار ڪري ٿو کيس شاعري ان ڪري به پياري آهي جو شاعري هڪ واحد وسيلو وڃي بچي اٿس جنهن سان هو دل وندرائڻ سان گڏ پنهنجي جڏي جيءَ جو سهارو به سمجهي ٿو ڇو جو جيون ساڻي جو اوچتو جدا ٿيڻ به زندگي جو وڏو هاجو آهي جنهن جي اڃانڪ وڇوڙي کان پوءِ مان سمجهان ٿو هن جهريل، وکريل شاعر لاءِ شاعري ئي مسيحو بڻيل آهي جنهن ۾ هو ڪيترن ئي سهارن جي سگهه سمجهي آڻتون دلاسا ڏئي پاڻ کي جيارڻ جو دٻاءُ رکي ٿو. سڀ سهارا هڪ هڪ ٿي ڪري هٿ ڇڏائي وڃن ٿا. بس آخري سهارو ئي شاعر جو شاعري آهي. جنهن ۾ سمورن خيالن جو سرحدون هڪ هنڌ شعرن جي سنگيت ۾ محسوس ڪندي شاعر ڪيترن ئي تخيلن جون مالهاڻون جوڙي پنهنجي ويران برباد حال کي رونقون بخشڻ جون ڪوششون ڪندو رهي ٿو نيڪ تئين ئي زيب سائين به اسان کي پنهنجي ٽڪرا ٽڪرا ٿيل دل کي ميڙڻ کان ڪڏهن ڪهڙي منظر ۾ ته ڪڏهن ڪهڙي منظر ۾ نظر اچي ٿو. ائين زيب ڪنگو جي فراخدي ۽ دوراندوشي به اسان جي سامهون ٿئي ٿي ته هو ڪيترو همٿور ۽ حوصلو رکندڙ شاعر آهي. جنهن جي خيالن ۾ سوچڻ ۾ دنيا جا سمورا درد غم ڪٿي هلڻ جي طاقت آهي.

زيب ڪنگو شاعري سان دلي لڳاءُ رکي ٿو سندس رڳ رڳ ۾ شاعري جا سنگيت آهن. هو شاعري ۾ وسيع خيالن جو ڦهلاءُ ڪري اندر جي اڌمن دردن کي پنهنجي بيان ڪرڻ جو هڪ الڳ لب لهجو رکي ٿو. جنهن ۾ سادگي به آهي ته سهڻي اسلوب سان گڏ عوامي ٻولي جي پچار به آهي زيب ڪنگو ڪڏهن به ڊگهن لفظن جي پٽاڙ ۾ ناهي ويو نه ئي وري پاڻ پڌائڻ جي چڪر ۾ نظر آيو آهي.

هڪ سڌو سادو شاعر جنهن صرف پنهنجي رياضت ۽ محبت سان ئي هي سارو مانڊاڻ مڃايو آهي. زيب ڪنگو وٽ خيالن جي اهڙي وشالتا آهي جنهن جي اڏام کيس ڪيئي صديون پنهنجي فن فڪر جي نرالپ ڪري عام

جي دلين ۾ رهندو پيو. دلين جي ترجماني ڪندڙ شاعر جڏهن ٻين جي احساسن جذبن کي لکي ٿو ته هو ڄڻ تڙپي پئي ٿو ڇو جو هو انهن غريب ڏتڙيل ماڻهن کي اهڙي تڪليف ۾ نه ٿو ڏسي سگهي. ڌرتي جي مفلس ماروئڙن، سانگيئڙن سان ٿيندڙ ظلم ۽ نا انصافي کي آشڪار ڪري انهن جي حقن جي ڳالهه ڪري ٿو. اسان جو شاعر زيب ڪنگو به جڏهن اهڙي صورتحال سامهون ڏسي ٿو ته پاڻ ماڻ نه ٿو ڪري ويهي. ان ئي وقت سندس قلم جنبش ۾ اچي وڃي ٿو ۽ مسڪينن جي پَرَ ۾ نڪري پئي ٿو. سندس قلم احتجاج جا انبار لڳائي ڇڏي ٿو. هو ڪنهن جي به پرواهه ڪرڻ بدران حق سچ جو ساٿ ڏي ٿو.

نصوري فڪر سان سرشار زيب ڪنگو الستي عشق جي گيڙو رتي من ۾ ڪيئي آڻائن جا دڀ ٻاري ديس جي سڪ شانتي لاءِ لکندو رهي ٿو. سندس گيڙو رتا خيال روح کي تازگي بخشن ٿا. هو خوابن جي طنزوري جي وچت سان ڪيئي رقص ڪري ٿو سندس احساسن دل جا خواب رقص ۾ جهومي پون ٿا جنهن جي خوشبو جي مهڪ زيب سائين کي ”خواب رقص ۾“ جو پهريون شعرن جو شڪار ٿي ملي ٿو. جڏهن بدن جي تانگهه زيب ڪنگو کي وڌيڪ سڪ چين سان نه ٿي ويهڻ ڏي ته هو تندور جهڙي جسم جي تپڪ ۾ ڪي احساس جون ڪتڪايون محسوس ڪري ٿو. جن جي ٻاڦ ٻاهر لفظن جو ويس پائي هميشه لاءِ اهي احساس جون ڪتڪايون سندس جسم جو حصو بڻجي پون ٿيون جن کي خواب رقص ۾ جيان جي رنگت ڏئي ”احساس جون ڪتڪايون“ به منظر تي آڻي ٿو. خوابن ۾ احساسن ۾ جڳمڳائيندڙ جڳت جهڙو جيون مهڪائيندڙ چهره به انهن سمورن انگڙائن کي جاڳائي ڪري نه مڻجندڙ پياس ڏئي وڃي ٿو. اها پياس، تانگهه، تڙپ ئي دراصل شاعري آهي. جنهن جي ڪري زيب ڪنگو کي دنيا ۾ جيڪو سڃاڻيندو به نه هو اهو اڄ کيس سڃاڻي ٿو. اها شاعري ئي آهي جنهن جي وسيلي دنيا جهان جا هڪ شاعر خيالن ئي خيالن ۾ سڀڙ سفر ڪندو وڃي ٿو پر جي کيس اهي شاعري جا پَرَ نه هجنس ته هو اها مسافت هرگز نه ڪري سگهي.

زيب ڪنگو شاعري جو اهو مسافر آهي جيڪو مون سدائين سفر ۾ ڏٺو آهي. سندس زندگي جا سفر اڻ ڪٽ رهيا آهن. خيالي سفر ته پنهنجي جاءِ

تي پر هو ظاهري سفر ڪرڻ جو به وڏو شوقين آهي. ان ڪري چئي سگهجي ٿو ته زيب سائين هڪ سياح به آهي جيڪو جاڻي به جنهن جاءِ، شهر، نگر، وسطي، واهڻ ويڃي ٿو اتان جي خوبصورت منظرن، ڪشادن رستن، پهاڙن، باغ باغيچن، بهترين وڻندڙ سونهري ڪهڪشائن، آبشارن سان گڏ نڪتل تصويرون ثابت ٿيون ڪن ته هي اسان جو پيارو شاعر پنهنجي اندر ۾ ڪيتري نه خوبصورت رکي ٿو. ايتري ئي خوبصورت دل وانگر سندس شاعري به ڏاڍي خوبصورت آهي. جنهن جي ڪري ”ديد جو درشن“ ڪتاب اٽل کان پوءِ به سندس قلم چوٿين شعري ڪتاب جي سهيڙ ۾ آهي. جيڪو زيب ڪنگو جي مسلسل لکڻ جو نتيجو آهي جنهن ڪڏهن به پنهنجي شاعري جو ساٿ ناهي ڇڏيو. زيب جيڪو شاعري جي چيچ وٺي هن هي سفر ڪيو آهي. ان سفر زيب ڪنگو کي وڏو مشاهدو ڏنو آهي. مشاهدو به شاعري کي وڏا رنگ وڏا آهنگ بخشي ٿو. جيڪو ڪجهه اکين سان پسجي ٿو اهو مشاهدو ئي ته آهي جنهنجو زيب ڪنگو وٽ بي حساب مشاهدو شاعري کي اڃان به وڌيڪ نوان نوان خيال نوان نوان منظر، نيون نيون ڳالهيون، پيشڪش جو نئون سٽاءُ ڏئي ٿو. جنهن جي ڪري به زيب ڪنگو جي اگر شاعري جو اڀياس ڪجي ٿو ته سندس خيالن ۾ نزاکت، سلاست، بلاغت، ڳجهارت، پهاڪن، استعارن جو سهڻو استعمال ملي ٿو. پيار جي پنڌ جا پيچرا به عجيب ٿين ٿا. جن تي نه هلندي به ڪنهن کي هلڻو پوي ٿو. ڇو جو هو پيار جي خمار ۾ ٿو رهي. پيار جو خمار ئي زيب ڪنگو جهڙي نفيس شاعر جو رات، ڏينهن جو قرار ڪسيو آهي. کيس بيقراري آرام سان ويهڻ نه ٿي ڏيس. ان بيقراري ۽ خمار جو رنگين حادثو زندگي جي وقت کي يادگار بڻائي اڳتي نڪري ويو آهي.

پيار جي پنڌ جو هي پانڌيئڙو بي حساب صاف دل رکندڙ شفاف آئيني وانگر چٽو نظر ايندڙ باضمير شاعر زيب ڪنگو عشق کي عبادت سمجهي ڪري لکي ٿو ته.

خمار ئي خمار هو، عجيب ڇا ته پيار هو
نه رابطو نه واسطو، وري به اعتبار هو

ڏٺو جڏهن اکين قريب حُسن بي مثال کي،
 نه ڏينهن جو سُڪونُ هو، نه رات جو قرار هو.
 اسان ته عشق جون سدا ڪيون پئي عبادتون،
 رقيب فرض جي مٿان ڪيو ته وار، وار هو.
 رڪي ته صاف دل هئي پيار جي حساب ۾
 ضمير 'زيب' جو ڪڏهن نه يار داغدار هو.

عجب پيار جا واسطا ۽ رابطا ٿين ٿا. جيڪي پاڻ ئي زندگي جا راهن تي
 جڙي به وڃن ٿا ۽ اڳتي هلي اهي جڙيل واسطا ڪئين ختم ٿي وڃن ٿا. حيرانگي
 جي حد نه ٿي جو هلندڙ رابطن ۾ اڃانڪ ڏڦيڙ اچي وڃي جو اهي رابطا، رابطا نه
 رهن. هڪ ٻئي کي ڏسڻ لاءِ سڪجي وقت جي ڪسوٽي به ڪيڏا نه ڪيڏ ڪيڏي
 ٿي جنهن جي نتيجي ۾ زيب ڪنگو پنهنجي زندگي جي پوڳنائن کي پاڻ تائين
 محدود رکي پنهنجي زندگي جو سرمايو سمجهي انهن دردن غمن جي پوڳنائن
 سان جيئنڌو رهي ٿو. پر هو اهڙو به بنواس قبول نه ٿو ڪري جنهن ۾ رهي
 ڪري دلشڪستو ٿجي. هي وشواس سان، حوصلي سان، همت سان اڳتي وڌڻ
 جي آس رکي وقتي اداسي جي پنجوڙڻ کي ٽوڙي ڪوڙي خواب نگر کي پاسو
 ڪري اهڙو راه جو همسفر ڪڍي هلي ٿو جيڪو بي ادب نه هجي. راه جي سفر
 جو ڄاڻو ٿي کيس ڪٿي به هيڪلو نه ڇڏي. هر وقت سندس پرجهلو، همدم ۽
 هم قدم ٿي هلندو رهي.

زيب ڪنگو جو ان ڏس ۾ هي ڪمال جو منفرد غزل جنهن جو بند بند
 شاه بند آهي. زيب ڪنگو جو نپاءُ ڏسو ڇا ته سٺاءُ اٿس. وزن جو ته وري بادشاه
 شاعر آهي. پاڻ پنهنجي شاعري ۾ ڪيترائي وزن آندا اٿس. هر وزن سان زيب
 سائين ڇا ته انصاف ڪيو آهي. سچ ته شاعري لکڻ جو حق ادا ڪيو اٿائين.

پاڻ جتي آسان وزنن ۾ شاعري ڪئي اٿس اتي تمام ڏکين وزنن سان به
 پيچ اڙائي ويٺو آهي پر پاڻ ڪمال جو فن ڪاريگري جو استعمال ڪيو اٿس. ان
 ڪري زيب ڪنگو اسان جي سنڌي شاعرن ۾ هڪ اهم شاعر ٿي ڪري پنهنجي
 حصي جي شاعري منجهان سنڌي شاعري کي ٻين جديد شاعرن وانگر جدت جا

پريور رنگ رچائي رنگت بخشي رهيو آهي. زيب ڪنگو جو هي هيٺيون غزل
فاعلاتن، مفاعلن، فعلن جي وزن ۾ ڪيڏو نه اثرائتو ۽ ايندڙ وقت جي آگاهي
کي سموهي ڇڏيو آهي.

ڪو به بنواس گهر نه ٿو گهرجي
دل شڪستا شجر نه ٿو گهرجي
وقت سان جو وڌي اداسي ٿي،
درد جو پل پهر نه ٿو گهرجي.
ننڊ کي ان ڪري تڙيو مون آ،
خواب ڪوڙو مگر نه ٿو گهرجي.
چنڊ نڪتو ڏسڻ تماشو پر،
بي ادب همسفر نه ٿو گهرجي.

صدين جو مسافر شاعر زيب ڪنگو پنهنجي خيالن جي سندرتا سان
ڪيئي صديون ياد رکيو ويندو. ڇو جو سندس شاعري ۾ اهو جوهر موجود آهي
جيڪو ڪنهن به شاعر کي امرتا بخشيندو آهي. زيب سائين جي ڪلا ۾ اها مهاندا
جڳمڳائي رهي آهي. جنهن جي روشني سان ڪيئي ذهن روشن ٿيندا رهندا.
پڪين جهڙي خيالن ۾ اڏام رکندڙ زيب ڪنگو اسان کي پرواز جي بلندين
تي ملي ٿو. سندس خيالن جو جهان ڪيئي وشالتا جون سرحدون اورانگهي
ٿو. هو ڪنهن به سرحد ۽ عارضي حد کان سونهون ٿي سوچي ٿو لکي ٿو. هونئن
به شاعر جي خيالن جي ڪٽ ڪرڻ ممڪن ئي ناهي جيتري به ڪنهن وسيع
خيالن جي ڪينواس ۾ ڏسجي ٿو هو اتي اسان کي نظر اچي ٿو. اهڙي طرح
شاعري ڪنهن به دنيا جي پابندي کان آزاد هوندي آهي. شاعر، شاعري اڳيان
ڪنهن ٻانهي وانگر هوندو آهي. جئين شاعري سندس کان لڪرائيندي. تئين
شاعر کي لکڻو پوندو. ڇو شاعر ان ۾ پنهنجي ڏانءُ ڪتب آڻي سگهي ٿو پر
الهامي شاعر سچل سرمست رح چوي ٿو ته هدين وڃي هر ڪو لحد وڃي پير
”سچو“ سوفير، حد لحد لنگهي ويو.

خيالن جا اڻ ڪٽ اجالا ڪٿي هلندڙ شاعر زيب ڪنگو به انهي فڪر فهم
جو شاعر ٿي لکندو رهي ٿو جيڪو پڻ آزاد شاعري جي قلم جي نوڪ سان
ڪيترن ئي ڏهاڪن کان اهڙيون ڏسائون، آڻائون لفظن ۾ اوتي ٿو جيڪي سخن
جي آڪاس تي پورنمائي رات ٿي چمڪن ٿا. جنهن جو چمڪاڻ دلين ۾
روشنين جا ديب ٻاريندو رهندو.

زيب ڪنگو جي شاعري جو هي چوٿون ڪتاب آهي. سندس اڳ ڇپيل
ڪتابن وانگر هي ڪتاب به سندس ساڪ جو ساڪي ٿي مشعل راهه بڻجي. ايندڙ
وقت ۾ زيب ڪنگو سائين اڃان به ان کان بهتر لکي. سندس ذات ائين ئي پرتل
رهيس. ڪڏهن به ذات زيب ڪنگو کان رسامو نه ڪري. ڇو جو هي ذات جو
شاعر ذات کان سوا ڪجهه به ناهي. ان ڪري ذات جي ڏيهه جو هي شاعر عمر
جي آخري سال تائين پنهنجي ذات جا جوهر ڏيکاريندو رهي.

اڃان لڙڪاڪ جي ندي کان پري ها،
الاڻي ته ڇو هي خوشي کان پري ها.

علي حسن سرڪي

خيرپور ميرس

10 آگسٽ 2024ع

مختصر راء

شاعري شعور مان ڦٽي نڪري ٿي. شاعريءَ جو عميق انتهائي اونهو آهي. هر شاعر چاهيندو آهي ته مهراڻ جي موجن سان مهاڏو اٽڪائي پاتال ۾ پيهي معنيٰ ۽ مفهوم جا موتي ميڙي منظرِ عام تي آڻجن. جنهن ۾ استعارن، تشبيهن، تمثيلن، ترڪيبن، تصور ۽ تال ذريعي، انساني تلخ تجربن جي پهلوئن کي روشن ڪري وٺجي. ائين ئي زيب ڪنگي جي شاعريءَ ۾ به فن، فڪر، فلسفو ۽ فهم اهڙو سمايل آهي جيڪو نه صرف خوشيءَ، پر درد جي تجربن جو احساساتي ڏانئو به چڪائي ٿو.

سندس شاعريءَ ۾ سماج جا ڪئين رنگ روپ اظهاريل آهن، هن وٽ سماج جي سُورن جون ڪئين تصويرون چٽيل آهن، جن ۾ لفظ استعارا بڻجي، تخليقي ڪينواس جو سُپاءُ بخشين ٿا.

امداد سهتو

اسلام آباد

سونهن نگر جو سهڻو شاعر

زيب ڪنگو شاعري جي ماتي جو تاج آهي زيب جهڙو نالي ۾ زيب ور آهي تهڙو ئي سندس مزاج زيبائتو آهي پاڻ محبت جي مايا سان ٽٽار پُرخلوص انسان ۽ موجوده ٽهيءَ جو خوبصورت قلمڪار پڻ آهي.

زيب سان فيس بوڪ جي اوطاق تي ته ڪوڙ ڪچهرين جو شرف حاصل ٿيل آهي پر ساڻس روبرو ملاقات جو موقعو هن جي شاعريءَ جي ڪتاب ”ديد جو درشن“ جي مهورتي تقريب ۾ نصيب ٿيو.

زيب جي شاعري ۾ جديديت جا اولڙا بخوبي پسي سگهجن ٿا ۽ سندس شاعريءَ ۾ استعمال ٿيل تشبيهون ۽ استعارا واکاڻ جوڳا آهن، زيب جا گيت روح کي رونق بخشيندا آهن هونئن به شاعري جي ديوي هميشه زيب تي مهربان رهي آهي زيب جيان زيب جا غزل پڙهندڙن جي دل کي بر وقت اسير ڪري ڇڏيندا آهن مان دل جي حضور سان اهو چوان ٿو ته زيب جي مڪمل شاعري شاندار ۽ جاندار آهي شال سندس قلمي پورهيو تابد تر و تازه رهي.

دعاگو

اسير اياز چنا

راڌڻ

هر پٿر تنهنجو نشاني تي لڳو.
خون منهنجي آشياني تي لڳو.

اڄ پوي ٿي سڀ خبر هن ملڪ جي،
ڪيئن وڏو ڌاڙو خزاني تي لڳو.

ڪين غلطي ڪي مڃي هو ٿو مگر،
ڏوه مقدر جي بهاني تي لڳو.

دشمنن جي دوستن سان پيٽ ڇا،
تير سڀ جو شامياني تي لڳو.

تو ڪيو پنهنجي مطابق ظرف جي،
ڪير پر ناهي زماني تي لڳو.

زندگيءَ جو مون ڪيو اڀياس هو،
نائِ پنهنجو هر فساني تي لڳو.

چوٽ کائڻ سان پتو مون ڪي پيو،
زيبُ چالءُ هُو يگاني تي لڳو.

خوبصورت خواب هو ۽ زيبُ هو،
همسفر ناياب هو ۽ زيبُ هو.

شاعراڻا ٻول وايون گيت تون،
شاعريءَ جو باب هو ۽ زيبُ هو.

ڪو تماشو سمنڊ تي چڻ هو متل،
جوش ۾ سيلاب هو ۽ زيبُ هو،

عشق جو درياھ هو سهڻيءَ اڳيان،
هڪ دلو غوراب هو ۽ زيبُ هو،

واس کي محسوس آهي مون ڪيو،
هي رڳو دولاب هو ۽ زيبُ هو،

هڪ گهڙي ۾ درد سڀ وسري ويا،
ساڻ جو احباب هو ۽ زيبُ هو،

حسن جو منظر ويو محفوظ ٿي،
اڀ مٿان مهتاب هو ۽ زيبُ هو.

—

دل ۾ ڏسجو هڪ ڀيرو اک بند ڪري،
ڌڪ ڌڪ ٻڌجو هڪ ڀيرو اک بند ڪري.

جنهنجي جنهنجي نند فتائي آهي تو،
ان کي سڏجو هڪ ڀيرو اک بند ڪري.

ڪاوڙ هاري صاف ڪري پنهنجي من کي،
ناري ڇڏجو هڪ ڀيرو اک بند ڪري.

ياد نه ايندس توکي ڪڏهن مان به پرين،
سوچي وڃجو هڪ ڀيرو اک بند ڪري.

هيءَ حياتي فاني پر وقت اچڻ تي،
خوش ٿي ڪلجو هڪ ڀيرو اک بند ڪري.

ساڻي آهن وڻ، پڪي انسانن جا،
تن سان هلجو هڪ ڀيرو اک بند ڪري.

زينب غمن کي تاري هاڻي اڳتي هل،
مور نه رکجو هڪ ڀيرو اک بند ڪري.

هتي محڪوم ويڳاڻا،
هتي مظلوم ويڳاڻا.

وڌن ڪي درد هو پنهنجو،
ڏنا معصوم ويڳاڻا.

رهن زندان ۾ جءِرا،
ڪٿي مرحوم ويڳاڻا.

ڪري حاصل به پڇتايو،
هئا محروم ويڳاڻا.

اتي لازم ڀلا ڪهڙو،
جتي مفهوم ويڳاڻا.

هلي ڏک اورجن تن سان،
ڪجن معلوم ويڳاڻا.

رهن خوش زيب دل وارا،
هجن ڀل شوم ويڳاڻا.

—

اسان سان رسڻ جا بهانا ٿي ڳولي،
نوان زندگي کي نشانا ٿي ڳولي.

وئي کين عادت اڃا تاءِ دل جي،
زخم روز ڪيئي توانا ٿي ڳولي.

نه ريتون نه رسمون نه موسم مٽي آ،
شڪايت مگر کين جانا ٿي ڳولي.

رڳو سوچ تنهنجي رکي آهي من ۾،
چري چو پلا هاڻ دانا ٿي ڳولي.

پڄاڻون ڪري کين ٽڪجي پئي آ،
صدين کان وفائون زمانا ٿي ڳولي.

پڙهي مون اکين ۾ ڏني جو ڪهاڻي،
سدائين خوشين جا خزانا ٿي ڳولي.

ڪڏهن چوٽڪارو ملي زيب ويندو،
تڏهن ان خوشي جا ترانا ٿي ڳولي.

ڪيڏو روپ ڪمال رکي ٿي تصويرن ۾.
سهڻي سونهن جمال رکي ٿي تصويرن ۾.

پاڳل بڻجي رات پيا ها بادل برسي،
پاڻ بچائي حال رکي ٿي تصويرن ۾.

خوابن ۾ جو ايندي آهي پاڻ سجائي،
پيار ڦڪو فلحال رکي ٿي تصويرن ۾.

هر پل خوب خوشين سان گهارڻ ڄاڻي ٿي جا،
چاهت جو به مثال رکي ٿي تصويرن ۾.

ديوانن کي ڪاٽي آئي آهي وساري،
يادن سان احوال رکي ٿي تصويرن ۾.

جيون سان ڏک سک سارا ساڻ هلندا آهن،
آئيندو خوشحال رکي ٿي تصويرن ۾.

ظاهر ٿيندا نيٺ اسان جا نڪ ارادا،
سندر زيب خيال رکي ٿي تصويرن ۾.

—

پيو مڃائي هو احتجاج ڪري،
کيس چئجو ٿو مزاج ڪري.

قرض هو ايترو ويو چاڙهي،
لڙڪ پنهنجا ڏنر وياج ڪري.

ويد ان جو ڏيو پتو مون کي،
”دل جي درد جو ڪو علاج ڪري.“

من جي صندوق آ وئي پر جي،
سور ڪيڏا ڏنا ٿي ڏاج ڪري.

عشق جا ٿڪ وڃن لهي جيڪر،
جي محبت سنڌو مساج ڪري.

پيار واپار ٿي ويو جڳ ۾،
ڪير اهڙو ختم رواج ڪري.

ملڪيت زيب وٽ بچي چاهت،
باقي جيون ڇڏيو خراج ڪري.

ڪير ٿو مون کي پڪاري وات تي،
روز ويٺو لڙڪ هاري وات تي.

گهر پڄي پو ياد آيو هو اهو،
مان ته آيس دل وساري وات تي.

عشق پنهنجي پاڻ کي پترو ڪيو،
ٿو مڙي هر ڪو نهاري وات تي.

انتظاري ڪين ٿي منهنجي ختم،
هو ويو آهي بيهاري وات تي.

مون پٺيان وڌندو ويو آڪاس ڏي،
عڪس منهنجو شام ڌاري وات تي.

ڄڻ ته چمڪي روشني اوتار مان،
ڪو ويو آ نيٺ باري وات تي.

زينب جي محسوس ڪر تون درد کي،
ڇو زخم کولي ڏيڪاري وات تي.

—

تو بن جيئڻ پاراتو آهي،
پر کين ڪڏهن تو ڄاتو آهي.

تنهنجي آڏو لفظ نه ٿا نڪرن،
عشق ويو ٿي ڄڻ ٻاتو آهي.

ياد اهو ڪر بيت پٽائيءَ جو،
ميلي ۾ جو گڏ ڳاتو آهي.

محفل ۾ هڪ ماڻهوءَ ويٺو آ،
جنهن هڪ پيري ڳل لاتو آهي.

پر مان منهن لڪائي تون ته وئين،
هٻڪار منجهان ته سڃاتو آهي!

ڏس زيب پراڻن لاڳاپن کي،
ناهن لاءِ هر ڪو آتو آهي.

—

ڳالهه نيٽن جي رڳو ناهي پرين،
روز دل منهنجي رني آهي پرين.

باه اڳيان آهي پاڻي آ پنيان،
عشق ۾ آخر ٻيو چاهي پرين.

هوش پنهنجو ڪو سنڀالي ڪونه ٿو،
پاڻ ڪي چالءِ پيو ناهي پرين.

چا ضرورت آ وٽان هن شهر ڪي،
هو جڏهن ٿو ايترو چاهي پرين.

پيار جو واهڙ اڃان آهي پري،
چو اڳي ئي ٿو لتا لاهي پرين.

يادگيري هر وئي ميسارجي،
هن ڇڏيا سڀ نقش ئي ڏاهي پرين.

زيب ڪهڙي پيٽ مان تنهن ڪي ڏيان،
ڪير سڃاتو سونهن سان ساهي پرين.

لفظن کي پل کير ولوڙي،
سيني ۾ پر تير نه کوڙي.

شاد هجو آباد هجو شل،
جيون رکجو مون سان جوڙي.

صاف رکو دل پنهنجي هر پل،
ڳالهه ڪري پل ڪو به مروڙي.

اڄ جي شاعر کي سمجهايو،
رستن جي توقير نه ٿوڙي.

تنهنجا لهجا سوچي مون کي،
ويندا هن ويچار وکوڙي.

ڪيئن وڃي ٿي موسم متجي،
وارن کي ٿو جنهن پل چوڙي.

مشڪل تو بن آهي جياپو،
زيب پيو ٿو پاڻ پتوڙي.

—

پروسو هو سڪوڻُ هو مون کي،
بس ملڻ جو جنوڻُ هو مون کي.

هوش تنهنجو به جنوري جهڙو،
جوش تندور جون هو مون کي.

هيءَ نئين زندگي جئان ٿو اچ،
تو ڏٺو پاڻ خوڻُ هو مون کي.

درد افلاس هي ختم ٿيندو،
نيڪ دل ۾ شگونُ هو مون کي.

من ۾ هڪڙي نهي عمارت ٿي،
سات ساجن ستونُ هو مون کي.

هڪ ارادو ٿئي پيو پنهنجو،
ويو ڪري جو زبونُ هو مون کي.

زيب انجام کان هيو واقف،
عشق توسان نِگونُ هو مون کي.

—

آنء بينو قطار ۾ آهيان،
هر گهڙي انتظار ۾ آهيان.

بيخودي هيءَ ڪٿي وئي ڪاڏي،
پاڻ شايد حصار ۾ آهيان.

ڪير مون ڏي ڀلا ڏسي هاڻي،
ڪين تنهنجي نهار ۾ آهيان.

روح ڪنهن ڪال ڪونڙيءَ ۽ مان،
جسم جي ڄڻ مزار ۾ آهيان.

موت پيو ٿو ڦري اڪين آڏو،
زندگي جي مدار ۾ آهيان.

پاڻ ڪي ڇا خبر ڪٿي پهچون،
اڻ ڏٺي ئي اڏار ۾ آهيان.

مفت ۾ روڳ ٿو ملي جاتي،
زيب اهڙي بزار ۾ آهيان.

—

رات مس مس ته موڪلايو هو،
درد موٽي وري به آيو هو.

هو به تڏهين هيو مليو مون سان،
پاڻ پنهنجو جڏهن وڃايو هو.

لوڪ کي هن ڇڏيو ٻڌائي اچ،
خواب مون کان مگر لڪايو هو.

ديپ ٻارڻ مزار تي آئي،
کيس احساس ڪجهه ستايو هو.

ايترو تيز ڇو هوا پهتي،
ڪنهن نياپو ڏئي سڏايو هو.

جيءُ جهوري ائين جدائي ٿي،
ڄڻ وڏي زلزلي ڏڏايو هو.

زيب چاهت مري وئي تڏهين،
مون اکين ۾ تڏو وڃايو هو.

—

هڪڙو هي ملال ماري ٿو،
دوريءَ جو خيال ماري ٿو.

ڇا ڇا سوچجي پرين دل ۾،
پنهنجو ئي سوال ماري ٿو.

مونکي جام ڏي نه تون هٿ سان،
بس اک جو کلال ماري ٿو.

ٿي ڇو ڌار مان وڃان تو کان،
هي دل ۾ ولال ماري ٿو.

ها مون کي گمان ڪو ناهي،
هيڻو وقت حال ماري ٿو.

هن سان پيٽ مان ڪيان ڪهڙي،
ڏيندي هر مثال ماري ٿو.

هڪ تصوير زيب آ سامهون،
جنهنجو بس جمال ماري ٿو.

—

تنهنجي محبت، گهاتو وڻ آ،
مون لئڻ چاهت، گهاتو وڻ آ.

چانو چپر آ، مون تي هر دم،
رب جي رحمت گهاتو وڻ آ.

تو وٽ پهچي چين اچي ٿو،
دل جي راحت گهاتو وڻ آ.

اجرا اجرا خواب اکين ۾،
ان ۾ حڪمت گهاتو وڻ آ.

روز هلي تو هڪ ئي رخ ۾،
وقت قدامت گهاتو وڻ آ.

ڪنهن به ضرورت سمجهي ناهي،
هيءَ وضاحت گهاتو وڻ آ.

نيٺ اجورو آهي ملڻو،
زيب هدايت گهاتو وڻ آ.

—

هر سفر ۾ شفاعتون آهن،
سڀ خدا جون عنايتون آهن.

دوستن سان رهي سدا رونق،
ياد تن جون شرارتون آهن.

خوف ۾ مبتلا حياتي چو؟
ڀاڻ سان ڄڻ عداوتون آهن.

بي وجه ئي حساس جيون ۾،
نفرتون ۽ ندامتون آهن.

زندگي حادثن منجهان گذري،
شامتون ئي ته شامتون آهن.

روز ئي روز پوڳجن ڇا لئ؟
جي نه پنهنجون حماقتون آهن.

زيب جي درگذر ڪجو پل چڪ،
ڪين مون وٽ وضاحتون آهن.

—

گيت نئون مون ڳايو ناهي،
ڪنهن به ڏنو ڪو رايو ناهي.

راتين ۾ هو روز اچي ٿو،
ڪنهنڪي خواب ٻڌايو ناهي.

محفل ۾ غيرن کي دعوت،
مون کي ڪنهن به سڏايو ناهي.

آڪيرن ۾ خاموشي آ،
ڪانون کي ترسايو ناهي.

روح وڃي ٿو هاڻي نڪتو،
يار اڃان چو آيو ناهي.

ڪو ئي مقصد روئاري ٿو،
دل ۾ درد اڃايو ناهي؟

جيڪو آهيان سو ئي آهيان،
پاڻ ته زيڻ ٻڌايو ناهي.

—

ڪير پڇي هن شهزاديءَ کان؟
آئي جيڪا پيرانديءَ کان.

سپنو آيان ڪائي حقيقت،
سونهن ڏسان ٿو سيرانديءَ کان.

پنهنجي دل کي پار پڄائي،
موتي آئي رات نديءَ کان.

پورا ٿيندي هاڻ ڏسان ٿو،
خواب ڏنا ها مون به صديءَ کان.

طوفانن مان اڪري آيس،
قائل آهيان خاص خوديءَ کان.

ايڪو پنهنجو خوب ملهائو،
هو به ڊڄي ٿو غير ٻڌيءَ کان.

سر جو سانگو لاهي اچيو،
ڪير لنوائي آزاديءَ کان؟

جيون کي ويساه ڏنو جنهن،
زيب رسي ڇو هاڻ خوشيءَ کان؟

پيار محبت چرچو ناھي،
عشق گھڻن جا ڪم ٿو لاهي.

ان کي سارو لوڪ سڃاڻي،
ڪنڊ ۾ جيڪو رڻندو آھي.

پيار هميشه مرڪي ملجي،
پيار سوا ھت رکيو چاھي.

ڪنھن لاءِ چاھت پوڳ آ شايد،
ڪنھن لاءِ ھو تہ الائي چاھي.

شال نہ ڪنھن کي روڳ لڳي من،
ھر ھر پيو ٿو ڊاھي ناھي.

ھو بہ ڪري ٿو پاسو ھاڻي،
پاڻ ڏٺوسون جنھن کي چاھي.

زيب ڪڏھن تون ايندين مونڏي؟
ساھ پيو ٿو تو ڏي ساھي.

—

ٲاڪ ٲروڪا عيد اڃائي،
ٲل ٲل ٲوڪا عيد اڃائي.

ڪاغذ تي ها اٻٽا ڪتا،
ليڪا ڇوڪا عيد اڃائي.

ڇالئ من ۾ خاموشي آ،
درد انوڪا عيد اڃائي.

نيٽن ۾ بس ڳوڙها آهن،
دل ۾ ڪوڪا عيد اڃائي.

ٽصويرن مان رنگ اڏي ويو،
ڏنڌلا خاڪا عيد اڃائي.

ميڙي رڪجن ٲيسا ڪاڻي؟
ڦاٽل ڪيسا عيد اڃائي.

خواب ويا هن زيٻ اڏامي،
خالي واڪا عيد اڃائي.

—

حالِ دل ساري خدائي منتظر،
ساڻ منهنجي پارسائي منتظر.

هر پنو بيتاب تنهنجي نانءُ لئه،
۽ قلم جي روشنائي منتظر.

ويجهڙو توکي ڪيان دل ٿي چوي،
ڪير ناهي حال پائي منتظر.

پيار مان هٿڙا رکيا فرحت ملي،
هڪ اڃا آ ڪتڪتائي منتظر.

يار مان مصروف تنهنجي تات ۾،
پل رهي هيءُ واندڪائي منتظر.

عشق جي جولان مان نڪري وڃان،
آ ڪڏهن کان هي رهائي منتظر.

بي وڙائي عادتون ناهن چڱيون،
زيب ڇو رکجي وڏائي منتظر؟

—

ڪنهن ڳوٺ شهر ۾ چو، دل جو دڪان ڪونهي؟
ها هن طرف لڳي تو، ڪنهنجو ڌيان ڪونهي؟

هر وات بند آهي، سڀ وائڙا ڦرن ٿا،
مون وٽ هزار ڳالهيون، ڪنهن وٽ گيان ڪونهي.

هڪ آ خدا سين جو، ڀو اختلاف ڇا ڄا،
مون کي ٻڌاءِ واعظ، رب مهربان ڪونهي؟

بي لوٽ آ محبت، محبوب هيءُ اوهان سان،
دنيا سان پيار منهنجو، اکرين بيان ڪونهي.

ڌرتي سڄي وطن آ، هن پونءِ جو ٻچو مان،
گهر ڇو اتي وسايان، جت آسمان ڪونهي؟

هڪڙو حسين چهرو، محفل لٽي ويو هو،
موتي اچي مگر ڪو، اهڙو گمان ڪونهي.

منزل پري هجي پل، پرواه زيب ڪهڙي،
هن پيار لاءِ وڏو هي، ڪو امتحان ڪونهي.

درد ته منهنجي اندر ۾ آ،
بي چيني چو بستر ۾ آ؟

پوڄا ان جي لازم آهي،
جيڪو من جي مندر ۾ آ.

هر هر ايري عڪس اچي ٿو،
چهرو سو پسمنظر ۾ آ؟

ڪاوڙ پئي ٿي اک مان ڏسجي،
جوش ڪٿي هن خنجر ۾ آ؟

منهنجي دل کي آتت ڏيندي،
پاڻ رني چو پاڪر ۾ آ.

مهڪايو جنهن ڪمر و سارو،
وار پيو هڪ چادر ۾ آ.

چا ته مزو هي زيب الڳ هو،
جيڪو هر هر نهڪر ۾ آ.

—

خيال هي باخدا رهي ٿو،
ڏيان تو ڏي سدا رهي ٿو.

نه ڏوه اهڙو سنگين هو پر،
ملال ڇا جو ڀلا رهي ٿو؟

ڪمي نه ڪائي اسان ڇڏي آ،
اڃا به وڃ ۾ خلا رهي ٿو.

ڪيا ٿي سجدا سدا نگاهن،
۽ فرض ٿيندو ادا رهي ٿو.

قريب دل جي ڪري ڏنو سون،
ذهن ته ان جو جدا رهي ٿو.

پروڙ ساري ته يار توکي،
هي حوصلو ڇو خطا رهي ٿو؟

عجيب اڻ ٿڻ آ زيب دل ۾،
ضرور ڪوئي خفا رهي ٿو.

خواهشون دل جون ڪٽي ڪاڏي وڃان؟
روح کي ميخون هڻي ڪاڏي وڃان؟

ڇو نه رستا بادلن جا روڪجن؟
گهر ڪٽي مان سانوڻي ڪاڏي وڃان؟

آئيني ۾ ڪين آ صورت چڱي،
ها مگر تو کي وڻي ڪاڏي وڃان؟

ٿورڙي ادراڪ آيس مان وٺ،
تو سوا ڏس راڳڻي ڪاڏي وڃان؟

ڪو منو ميوو ته مان ناهيان پرڻ،
وڻ مان هيڪر ڇڻي ڪاڏي وڃان؟

مئڪڊو پنهنجو نڪاڻو آ صنم،
در ڇڏي ڏس ڪامڻي ڪاڏي وڃان؟

زيب جيون قيد خانو ٿي ويو،
ديس آهي ڇانوڻي ڪاڏي وڃان؟

—

من چوي ٿو هيءُ خودي ماري ڏسان،
زندگي مدهوش ٿي گهاري ڏسان.

خوف ڪهڙو مان ڪيان طوفان جو،
ناؤ ڪي درياھ مان تاري ڏسان.

هڪ دفعو ڪوشش وري ڏسبي ڪري،
درد جيڪر هي ڪلي تاري ڏسان.

هو جوانيءَ ۾ بچايو تو خدا،
پاڻ هاڻي ڇو پلا ڪاري ڏسان؟

درد جو ڪو ڏائقو ونجي چڪي،
من مٿان ٿورو زهر هاري ڏسان.

ڇو اڪيون ڪنهن سان اڙائي ڪا نئين؟
باه جيون ۾ وري ٻاري ڏسان.

زيب مان تڪرار پاليا ها رڳو،
پيار جو هاڻي پڪي ڌاري ڏسان.

تحفي ۾ گلُ قلُ ڏيندس مان،
ياڪر هي کوملُ ڏيندس مان.

تازو دل جي باغ منجهان ڏس،
تو کي هڪڙو گلُ ڏيندس مان.

پيار محبت جي بدلي ۾،
چاهت جو نوبلُ ڏيندس مان.

چوندي درد اکين سان تنهنجا،
ها کين ٿيڻ شلُ ڏيندس مان.

خون رڳن مان يار نپوڙي،
هي به بدن جو جلُ ڏيندس مان.

تو به چيو ڏي عشق برابر،
مون به چيو تلُ ملُ ڏيندس مان.

تو به گهرين ٿو هڪڙي ساعت،
وقت سڄو پلُ پلُ ڏيندس مان.

زيب چمڻ لئ راضي آ جي؟
پنهنجو ناھي گلُ ڏيندس مان.

بي وفا سان ڀلا رابطو ڇو ڪيان؟
درد ڄاڻي نٿو واعدو ڇو ڪيان؟

دشمنن سان ڪري ٺاه جون ڳالهيون؟
ڀاڻ لاءِ هڪ نئون مسئلو ڇو ڪيان؟

ڪڪ رکڻ عشق تي آ ضروري پرين،
پيار ماڻهن اڳيان وائڪو ڇو ڪيان؟

پيار وارا اکين تي هجن پل سدا،
دشمنن کي مگر دادلو ڇو ڪيان؟

سوچ منهنجي نه سمجهي سگهي دوستو،
ان به انسان سان واسطو ڇو ڪيان؟

بت پرستي اسان کان نه ٿي آ سگهي،
ڪم ڏسي وائسي هي گتو ڇو ڪيان؟

زيب هن جي به رکڻي پوي ٿي وري،
دل چريءَ کي هتي هيڪلو ڇو ڪيان؟

هر ڪو ماڻهو مستيءَ ۾ آ،
سڀ ڪجهه تنهنجي بستيءَ ۾ آ.

خير گهران ٿو رب کان پنهنجو،
جنهن جي هٿ ۾ هستيءَ ۾ آ.

لهرن کان ڊپ ڪهڙو رکجي؟
عمر گزاري ڪشتيءَ ۾ آ.

دور وڃان پي ڪاڏي تنهن کان،
ساه منو جنهن سرتيءَ ۾ آ.

پاڙون منهنجون هيٺ ڪتل هن،
جيون جو وڻ ڌرتيءَ ۾ آ.

ساهڙ تو سان ساٿ سلامت،
دشمن جو منهن پستيءَ ۾ آ.

زيب رهي ٿو تنهنجي ڀر ۾،
وينل تنهنجي وستيءَ ۾ آ.

—

لڳي ٿو پيار کان پيارا، اوهانجي دل جو خالي آ،
ٿياسون ڪين سوڀارا، اوهان جي دل جو خالي آ،

اهو احساس ناهي ڪو، نه ڪو خواب هو جاني،
ويڃايا وات تي چارا. اوهان جي دل جو خالي آ.

اڌوري زندگي پنهنجي، وڏي ڪا آزمائش آ،
ڏنا ٿئي موت لامارا، اوهان جي دل جو خالي آ.

اڪين مان روز پرجن ٿا، اداسن جا پيا بادل،
ويا موٽي ڪڪر ڪارا، اوهان جي دل جو خالي آ.

سدا مون ڏي اچڻ جا هي، رڳو تنهنجا دلاسا ها،
هئا ڪوڙا اهي لارا، اوهان جي دل جو خالي آ.

سوا تنهنجي، مٿان منهنجي، هئي هر رات پاري سا،
گذاري جا، تڪي تارا، اوهان جي دل جو خالي آ،

حياتي زيب ساريندي، ملڻ جي آس ۾ گهاري،
رهيا پر نيٺ تاسارا، اوهان جي دل جو خالي آ.

اک جي دروازي تي احساس رکي ٿي،
رستن تي چو هيڏو بنواس رکي ٿي؟

سوچڻ جهڙي ڳالهه اها جا سوچيان ٿو،
ڪيڏو مون لاءِ من ۾ به قياس رکي ٿي.

منهنجو نالو عام ٿيو هو جنهن خاطر،
خالي پنهنجي دل جو قرطاس رکي ٿي.

ماڻي آهي دلبر ڌرتي جيڏي دل،
نيٺن ۾ پر سارو آڪاس رکي ٿي.

ڪالهه اڃان تون آئين منهنجي ڌرتيءَ تي،
منهنجي سنڌ صدين جو اڀياس رکي ٿي.

لفظن ۾ جيڏو پائيچارو آهي،
ايڏو مٺڙي ٻولي اتهاس رکي ٿي.

چاهت سان جوشيلا بوسا زيب ڏئي،
نفرت جا سڀ سانڍي ٿرماس رکي ٿي.

—

عشق کنیو سی ساچی هت تی،
درد رکیو چڻ کابی هت تی.

مرکي ٿي هوءِ پاڻ پري کان،
لرزش ٿئي ٿي منهنجي هت تی.

هت کي لوڏي کیکاري ٿي،
میندي آهي جنهن جي هت تی.

چاڻ رکي ٿي دنیا ساري،
کیر نچی ٿو کنهنجي هت تی.

پوري پوري آ پاڪر ۾،
کیئن رکان مان هڪڙي هت تی؟

هڪ هڪ ٿي هو آيو اک مان،
ڳوڙهو ڪرندو ڪهڙي هت تی؟

زیب ویو آ هڙئي ڊاهي،
پاڳ لکيرون رهڙي هت تی.

—

سوچ جي نند مان اٿاري آ وئي،
ڄڻ وڏو طوفان تاري آ وئي.

درد ۾ پي پيار جيڏو هو مزو،
هوءَ مرڪي جو نهاري آ وئي.

مختصر پنهنجي ڪهاڻي ٿو لکان،
رات مون سان گڏ گذاري آ وئي.

شام ٿيندي ئي نشا چڙهندا ويا،
جام نيٽن سان پياري آ وئي.

عشق جي تاريخ جا آهن قصا،
ڪيئن تري سهڻي ڪناري آ وئي؟

چاه سان پاڪر وجهي جذبات ۾،
خواب جا منظر سنواري آ وئي.

زيب پنهنجي ٻانهن سيراندي ڪري،
پاڻ ٻانهن ۾ هوءَ وساري آ وئي.

—

وقت ڪڏهن ڪو آيو ناهي،
تو وٽ خيال پڄايو ناهي.

ياد اوهان جي ساوڻ وانگي،
من ۾ مينهن وسايو ناهي.

جيڏي پنهنجي ڳالهه هلي ٿي،
ايڏو يار ستايو ناهي.

ننڊ نه آئي رات سڄي ڪا،
تنهن لاءِ خواب وڄايو ناهي.

هڪ ڪي دل ۾ جاءِ ڏني مون،
ٻئي لاءِ پاڻ وڄايو ناهي.

عشق مٺي جو ڄاڻي واڻي،
سور سٺو به اڄايو ناهي.

مون سان ڪلندي زيب هلي ٿو،
دل جي درد رلايو ناهي.

هجر جي دل تي اُٿي آهي پڳي،
چوٽ حد کان ئي گهڻي آهي پڳي.

لڙڪ جهڙا ٿي پيا ڳل تي ڪري،
جيئن وچوڙي جي ڪڙي آهي پڳي.

هر خبر هوندي به، ٿيندي بي خبر،
هام ڪيڏي هوءَ هڻي آهي پڳي.

خوف ۾ ڪٽجي پلا چو زندگي؟
سوچ ساڙي پدمڻي آهي پڳي.

انتظاري ۾ ڪٿي مون ڌرتي،
شام ڌاري ڪامڻي آهي پڳي.

مرڪ خالي حسرتون ناراضگي،
ڪيترا الڪا گڻي آهي پڳي.

باه تي چڻ پير هن جا زيب ها،
پو به نچندي ناچڻي آهي پڳي.

—

بند سارا هي جڏهن رستا هئا؟
هي ڪٿان رهنن اچي نڪتا هئا؟

هن شهر ۾ هڪ ته ڳوٺاڻو هيس،
گم ويا ٿي سڀ جتي رشتا هئا.

ڌار پنهنجي درد جو شجرو نه آ،
هڪ امڙ جا ڪنهن ٻڌا سڌا هئا؟

ديس ۾ ٻولي ٻيو سمجهي نه ٿو،
اجنبی منهنجا ته چڻ گفتا هئا.

ڪو اميدن جا وڻ وڍي آهي ويو،
حسرتن جا روڊ تي لاشا هئا.

هي ارادو غير جو ناهي رڳو،
يار شامل ٿو ڏسان پنهنجا هئا.

ديس جا وارث ڀلا ڪاڏي وڃن؟
زيب ڇو بڻيا رڳو لقما هئا؟

—

اڃان لڙڪ اڪ جي نديءَ کان پري ها،
الائي ته چو هي خوشيءَ کان پري ها؟

رياضت ڪندي ها ويا سال گذري،
اڃان قرب تنهنجا صديءَ کان پري ها.

ڳلن تي رڪان هان وري چپ اڃارا،
اهي پر چپن جي چميءَ کان پري ها.

قرن ٿا ذهن ۾ حسينن جا چهرا،
مگر سوچ پنهنجي سڄيءَ کان پري ها.

رڪي گل دري ۾ ويو پاڻ ڪاڏي؟
هٿن کي نه ويجهو تريءَ کان پري ها.

ڳليءَ ۾ سڃاتا پرين پير تنهنجا،
اسان جي منا سي جهڳيءَ کان پري ها.

جڏهن زيب پاتو هيو يار ليئو،
تڏهن نيٺ پنهنجا دريءَ کان پري ها.

—

تسبيح پڙهان وينو، مکتوب اڳيان تنهنجي،
مان عشق سندو طالب، مطلوب اڳيان تنهنجي.

هڪ سوچ هئي دل ۾، ڪو خواب اکين ۾ هو،
سڀ پيش ڪري وينس، اسلوب اڳيان تنهنجي.

ڪجهه لوڪ ڊيڄاريو هو، ڪجهه دل ۾ هيو خترو،
مون نانءُ ڪيو پنهنجو، منسوب اڳيان تنهنجي.

ٿي ڌار ڪنارن کان، درياھ وڃي ڪاڏي؟
ڪنهن ناؤ جيان آيس، مان خوب اڳيان تنهنجي.

اوڌر نه رهي ڪائي، ڪو قرض بچيو ناهي،
پر پاڻ هيس گروي، محبوب اڳيان تنهنجي.

ڪردار سچائي ڄا، ها چار چڱا چهرا،
هر مرد مگر آهي، مغلوب اڳيان تنهنجي.

پل آڻ پرين چپ تي، يا هار ڪڍي مون کي،
هي زيب منو دل جو، مشروب اڳيان تنهنجي.

ڪاش جي عشق ٿي هان ستائڻ بنا،
پيار هر ڪو ڪري دل ڏکائڻ بنا.

زندگي سان محبت تڏهن آ ٿئي،
موت پهتو جڏهن هو ٻڌائڻ بنا.

اوچتو دل وٺي هڪ حسينا ڪڍي،
عشق آيو اسان وٽ سڏائڻ بنا.

مون اڃان هٿ وڌايو هيو مس مگر
هو هليو ٿي ويو موڪلائڻ بنا.

ناز ڪهڙو ڪجي مفت جي مال تي؟
نانءُ ٿيندو نه آ آزمائڻ بنا.

يار پنهنجو اهو ڪين ٿيندو سڄڻ،
ڪوڙ ڍوڪا ڪري اک ملائڻ بنا.

هيءُ اجازت اگر زيب محبوب ڏي،
ڪين در تان وڃان فيض پائڻ بنا.

—

افواه اڏائي ٿو، ڪو چنڊ کي سمجھائي.
ڇو سچ کي لکائي ٿو، ڪو چنڊ کي سمجھائي؟

تصوير مڪي مون ڏي، پردي ۾ هيو بيٺل،
محجوب سڏائي ٿو، ڪو چنڊ کي سمجھائي.

آخوف ستارن کي، بادل ۾ وتن لڪندا،
هر ڪوئي لنوائي ٿو، ڪو چنڊ کي سمجھائي.

هن رات گذارڻ ۾، ڪجهه وقت لڳي ويندو،
ڪا راه پچائي ٿو، ڪو چنڊ کي سمجھائي.

شب روز اچي پائي، جارجن مان پيو جهاتي،
چپ چاپ چٽائي ٿو. ڪو چنڊ کي سمجھائي.

هو راز وڌا دل ۾، ڇو آهي رکي وينو؟
ڪجهه کين ٻڌائي ٿو. ڪو چنڊ کي سمجھائي.

هن غور ڪري هڪڙي، منهنجي نه ٻڌي آهي،
بس پنهنجي هلائي ٿو، ڪو چنڊ کي سمجھائي.

دل زيب اسانجيءَ کي، هو گهاءَ ڏئي گهرا،
پيو پيار جٽائي ٿو، ڪو چنڊ کي سمجھائي.

خمار ئي خمار هو، عجيب ڇا ته پيار هو؟
نه رابطو نه واسطو، وري به اعتبار هو.

ڏٺو جڏهن اکين قريب حسن بي مثال کي،
نه ڏينهن جو سڪون هو، نه رات ۾ قرار هو.

اسان ته عشق جون سدا ڪيون پئي عبادتون،
رقيب فرض جي مٿان ڪيو ته وار وار هو.

اچن پيا وضو ڪري، قطار ۾ ته خواب ها،
فقط حسين ننڊ جو ئي کين انتظار هو.

نه داستان هو نه ڪو نشان انقلاب جو،
بچو وڃي مڪان ۾ نه ڪو به رازدار هو.

رنگين حادثا هيا ڪٿي پلا وسارجن؟
اها ته زندگي هئي ۽ وقت يادگار هو.

رکي ته صاف دل هئي پيار جي حساب ۾،
ضمير زيب جو ڪڏهن نه يار داغدار هو.

—

ارمان اسان جا هت، بيڪار مري ويندا،
ات ديس منجهان هي نه ته، شهڪار مري ويندا.

بنياد ڪچو هوندو، ديوار ڌري ويندي،
تعمير ڪندي سارا، معمار مري ويندا.

وڻڪار ڪيو آهي، هي سوڳ وري چالءِ؟
حيران پڪي ٿيندا، وڻ ڌار مري ويندا.

هت ڪوڙ فريبي هن، پر ووت ڏجو سوچي،
ڪا ڪين ڪجو غلطي، حقدار مري ويندا.

ٿو روز ٻچا سنڌ جا، بي ڏوه ڪنڀي ڪوئي
معلوم ڪري هتڙي، ڪردار مري ويندا.

دل ۾ به دغائي آ، مقصد به سچو ناهي،
پر قوم سدا رهندي، ۽ غدار مري ويندا.

سڀ زيب لکي وڻ تون، تحرير ڪتابن ۾،
جي دير ڪندين ٿوري، ويچار مري ويندا.

خاموش ڪي ستم ها، ڪنهنڪي خبر نه آهي،
ڪنهن جا ته هي ڪرم ها، ڪنهن ڪي خبر نه آهي.

ڪاتب لکي اسان جي، تقدير هو ويو پر،
جيڪي ڪيا قلم ها، ڪنهن ڪي خبر نه آهي.

هر چال ۾ لڪائي، هن لفظ ئي هنيان ٿي،
يالن جيان پرم ها، ڪنهن ڪي خبر نه آهي.

ويساه مون ڪيو هو، هر ڳالهه تي سدائين،
احساس ڇو ختم ها، ڪنهن ڪي خبر نه آهي؟

مقتول ڪي ڏسو ٿا، قاتل نظر نه آيا،
هو ڇا نسل اتر ها، ڪنهن ڪي خبر نه آهي؟

منهنجي دماغ ڪي ڇو، سوچن اچي ورايو،
سپنا ٿيا پسم ها، ڪنهن ڪي خبر نه آهي؟

پاڙي سگهيو نه آهين، جي زيب سان ڪيا تو،
کاڏي ويا قسم ها، ڪنهن ڪي خبر نه آهي.

—

ڪنارن جي بلڪل ٿٽي دل پئي آ،
سهارن جي بلڪل ٿٽي دل پئي آ.

جڏهن تو هٽائي نظر بادلن تان،
نظارن جي بلڪل ٿٽي دل پئي آ.

اچي چنڊ منهنجي لهي ٿو اڱڻ تي،
ستارن جي بلڪل ٿٽي دل پئي آ.

طبيين ڪيو لا دوا عشق پنهنجو،
هزارن جي بلڪل ٿٽي دل پئي آ.

ڏسي پيار پنهنجو خزان جي پنن تي،
بهارن جي بلڪل ٿٽي دل پئي آ.

کڻي ڪونج هڪڙي پڳي جو نياپو،
قطارن جي بلڪل ٿٽي دل پئي آ.

چني زيب دلبر هوا ۾ اڏاري،
اشارن جي بلڪل ٿٽي دل پئي آ.

هوا آهي نفرت جي اهڙي گهلي،
اسان يار جنهن ۾ وياسون رلي.

رهي سا گلابن ۾ خوشبو نه آ،
رنا ويني پوپت نه مالھڻ ڪلي.

ويو ڪائي ماڻهوءَ کي ماڻهون هتي،
مگر ڪين تنهن کي به راحت ملي.

ڪنڊا جنهن وڇايا هئا راه ۾،
نه سڪ سان سگهيو هو به آهي هلي.

جتي تهڪ تنهنجا ها گونجا سدا،
بي رونق ڏسان ٿو اها اڄ ڳلي.

مون روڪي رکيو آهي احساس کي،
سڄي ڳالهه همراز سان مون سلي.

خدا جو ئي عاجز بندو زيب مان،
نڪي پير مرشد نڪي مان ولي.

—

خوشين جا ڪسي سڀئي اسباب يارو،
ڏئي بس اکين کي ويا آب يارو.

فلڪ کي ڇڏي هي ويا سڀ ستارا،
پري هو زمين کان به مهتاب يارو.

ڪري خودڪشي هي پيا روز مرندا،
هجي ڪو گهٽائي اهو تاب يارو.

جواني ڪندي نيٺ پنهنجي پڄاڻي،
حسن ڪين رهندو ته ناياب يارو.

گهٽائي سبق ٿي ڏنا نفرتن جا،
اڃان بند ناهي ٿيو باب يارو.

سياست ذريعي معاشت لٽڻ لاءِ،
ڏسو لوڪ هر ڪو آ بيتاب يارو.

سڄي سنڌ کائي ويا پر اڃان ڪجهه،
نوان هيل آيا ڪٿي خواب يارو.

اچي زيب طوفان اهڙو وڃي شل،
ٻڏي ظلمتن جو ڪو غوراب يارو.

لهي سڀ خوشين جا ويا لاپ آھن،
پڪي ٿي اکين مان اڏيا خواب آھن.

ڪٿي باغ دل جا ٿا ويران ڏسجن،
ڪٿي خوب صحرا ۾ سيلاب آھن.

سلا پيار جا ات سڙي خاڪ ٿيندا،
ڏکڻ ساڻ ٿيندا جي سيراب آھن.

جلائي اسان جي وري دل نماڻي،
ويا روز هاري ته تيزاب آھن.

گلن تان ڪٽي جي ويا هن سڪي پر،
اکين ۾ اڃان ڪوڙ ڪولاب آھن.

ڪڄي ڀروسو آ ويو دوستيءَ تان،
ڏنا جنهن هزارين ته دولاب آھن.

ڪٿي جان پنهنجي ڇٽي ٿي پرين ڏس؟
سوين زيب سَهڻا اڃان تاب آھن.

—

ڪي ديوارن پويان پَهرَ بيٺا ها،
چپ چاپ الائي چو چَهرَ بيٺا ها.

آڪيرن ڏي موٽي آيا شام پڪي،
جار وڃائي ماري سَپرا بيٺا ها.

ڪوٽن ۾ هوءَ پاڻ لڪائي ويٺي آ،
دروازن تي ڪيئي خُطرا بيٺا ها.

ڪاٽي آيس جيون جا ڏک آخر ڀر،
سور اڃان ڪي من ۾ اُپرا بيٺا ها.

اجرڪ ويڙهي سونهن ستي آ آڳر تي
رات پڌر تي بادل گَهرَ بيٺا ها.

ڪير لتاڙي آيو ڌرتي غيرن سان،
يار پري کان هڙئي پَڌرا بيٺا ها.

ڪنهن کي منهنجي لڙڪن جو احساس نه هو،
گل تي زيب اڃايو خُطرا بيٺا ها.

نيٽُ نشتر سان ڪيان ٿو دوستي،
جڻ ته محشر سان ڪيان ٿو دوستي.

الميو ڪيڏو ويو مونسان ڪري،
پو به دلبر سان ڪيان ٿو دوستي.

پنهنجي قاتل سان ڪيو آ پيار مون،
هائِ خنجر سان ڪيان ٿو دوستي.

مان رکي تصوير تنهنجي ديوتا،
من جي مندر سان ڪيان ٿو دوستي.

شام نيٽن ۾ لهي سورج پيو،
روز منظر سان ڪيان ٿو دوستي.

واس وارن جو پيو هو چادر مٿان،
مان ته بستر سان ڪيان ٿو دوستي.

يار هڪڙو ٿو رهي هن ڳوٺ ۾،
زيب هن تر سان ڪيان ٿو دوستي.

—

ڪو به بنواس گهر نه ٿو گهرجي،
دل شڪستا شجر نه ٿو گهرجي.

لڙڪ سڀ رات ئي لڪائي ٿي،
چاندني يا سحر نه ٿو گهرجي.

وقت سان جو وڌي اداسي ٿي،
درد جو پل پهر نه ٿو گهرجي.

دوست ديدار جي رکي منشا،
شمس يا ڪو قمر نه ٿو گهرجي.

ننڊ ڪي ان ڪري تڙيو مون آ،
خوابُ ڪوڙو مگر نه ٿو گهرجي.

چنڊ نڪتو ڏسڻ تماشو پر،
بي ادب هم سفر نه ٿو گهرجي.

زينب سان ياد هڪ هئي تنهنجي،
گڏ خوشي جو ولر نه ٿو گهرجي.

اگر جي ڏور ٿينداسون؟
ته ڇا مشهور ٿينداسون؟

وفا جي راه تي هلندي،
نه ڪي مفروور ٿينداسون.

دڪائي ياد جا ڏيئا،
پري ڪافور ٿيندا سون.

نگاهن ۾ اسين تنهنجي،
رهي محصور ٿيندا سون.

لڪي ڪاتب اگر مسرت!
ملي مسرور ٿيندا سون.

ڏنو جي قرب تو پنهنجو،
اسان مشڪور ٿينداسون.

هجن ڏک زيب مقدر ۾،
تڏهن مجبور ٿينداسون.

—

محبت اگر دائمي ٿي وڃي،
حياتي سڄي ريشمي ٿي وڃي.
هزارن دلين ۽ گلن سان پري،
ڪنيون ٽوڪري چوڪري ٿي وڃي.
ڪمن کان نه ٿي واندڪائي ملي،
هٿن مان به نڪتي گهڙي ٿي وڃي.
مزو زندگي جو ته ڪجهه ماڻجي،
اچو دوستو شاعري ٿي وڃي.
نگاهن ۾ تصوير ان لئه رکي،
اڪين جي وڏي روشني ٿي وڃي.
ملي چين شايد وري درد کان،
پرڻءَ جي اڳيان حاضري ٿي وڃي.
اگر چاه ويساه اڪو ڪيون،
ختم ملڪ مان دشمني ٿي وڃي.
سٺي زندگي آ تڏهن ديس ۾،
جڏهن زيب دل ساهمي ٿي وڃي.

زندگي اعتبار جو پاڇو،
موت جي انتظار جو پاڇو.

درد خاموش آ ڪٿي رهندو،
هر حوالو ترار جو پاڇو.

ڇو سڄي رات خواب ٿا جاڳن؟
هو اکين ۾ نهار جو پاڇو.

چنڊ محبوب جي لٿو گهر ۾،
گڏ ستارا وقار جو پاڇو.

روح جي رمز کي نٿو سمجهي،
ڪنهن بدن جي مزار جو پاڇو.

هن ڏسي هر رنگين منظر کي،
ڄڻ وڌي ٿو خمار جو پاڇو.

ڪو مڃي ڪين پر حقيقت آ،
زيب ناهي شمار جو پاڇو.

—

تون چوين ٿو ته چاهتون ڪهڙيون؟!!
مان ڏيان پو وضاحتون ڪهڙيون؟!!

تون خفا ٿي اگر وڃين مون کان؟
پوءِ جيون ۾ راحتون ڪهڙيون؟!!

پاڻ ڪي پاڻ سان گلا رهندي،!!
يار توکان شڪايتون ڪهڙيون!!

جي خدا ئي وڃي رسي ڪنهن کان،!!
پلئ پونديون هدايتون ڪهڙيون؟

واعدا جي وفا ٿي وڃن تنهنجا،!!
عاشقيءَ ۾ به ڀارتون ڪهڙيون؟

تنهنجي تصوير جي هٿان در تي،!
زيب ان ۾ قباحتون ڪهڙيون؟

—

دل ۾ ڏسجو هڪ ڀيرو اک بند ڪري،
ڌڪ ڌڪ ٻڌجو هڪ ڀيرو اک بند ڪري.

جنهن جي جنهن جي نند فتائي آهي تو،
ان کي سڏجو هڪ ڀيرو اک بند ڪري.

ڪاوڙ هاري صاف ڪري پنهنجي من کي،
ناري ڇڏجو هڪ ڀيرو اک بند ڪري.

ياد نه ايندس توکي ڪڏهن مان به پرڻ،
سوچي وڻجو هڪ ڀيرو اک بند ڪري.

هيءَ حياتي فاني پر وقت اچڻ تي،
خوش ٿي کڄو هڪ ڀيرو اک بند ڪري.

ساٿي آهن وڻ ۽ پڪي انسانن جا،
تن سان هلجو هڪ ڀيرو اک بند ڪري.

زين غمن کي تاري هاڻي اڳتي هل،
مور نه رکجو هڪ ڀيرو اک بند ڪري.

—

چوڳالهه ٿو لڪائين، اظهار حال ڪر تون؟
منهنجو نصيب مون سان، پنهنجو خيال ڪر تون.

غافل رهان ڪٿي ٿو، سڀ ڄاڻ آهي مون کي،
مون وٽ جواب آهن، پنهنجو سوال ڪر تون.

تو کي ڪيپي ته سر هي، حاضر ڪيان اڳيان مان،
خنجر هلاءِ هاڻي قاتل حلال ڪر تون.

ديوار تو اڏي آ، جيڪا به نفرتن جي،
سهڻو ستم پيلي جان، جيئڻ محال ڪر تون.

رهجي وڃي نه ڪا ئي، مون کان گلا اجائي،
سڀ ڪجهه قبول آهي، جيڪو مثال ڪر تون.

رهندي اداس آهي تو کان سوا طبيعت،
ڪو حوصلو اچي ڏي، ٿوري سنڀال ڪر تون.

اچ وڃ ته زيب پنهنجي، ساڳي گهڻي منجهان آ،
هڪر ڳلي لڳائي، مون کي نهال ڪر تون.

رازداريءَ سان لڪايو راز هو؟
دل مگر منهنجيءَ ٻڌو آواز هو.

ڪنهن اچي جو خيال ۾ چم چم ڪئي،
چير جو مون لاءِ نئون هي ساز هو.

ڪالهه کان ئي فون هن جي آف آ،
شهر کان ئي شخص جو ناراض هو.

مون ڏني ڳولي عمارت جسم جي،
ڪنڊ ڪهڙيءَ ۾ لڪل همراز هو.

مان اڃان ڪجهه سوچيان ان کان اڳي،
دل ويو جهٽ ۾ جهٽي ڪو باز هو.

اچ ويو ايمان ٿي پختو جڏهن،
تو ڏٺو جو قرب بي انداز هو.

ڳالهه ناهي هن مڃي منهنجي ڪڏهن،
هٿ ٻڌي جنهن کي ڪيو ايلاز هو.

نائءُ تنهنجي ناءِ سان جڙجي ويو،
زيب لاءِ ڪيڏو وڏو اعزاز هو.

منهنجو گهر هاڻي پنهنجو گهر سمجھي ٿي،
ناٿو پنهنجو هي ڪاڇو تر سمجھي ٿي.
پنهنجن کي ڪو وقت به ناهي سوچڻ جو،
دنيا ساري سنڌ کي بهتر سمجھي ٿي.
غرض رکي ٿي خالص دولت منهنجي سان،
خلق سڄي کي باقي نوڪر سمجھي ٿي.
دولت ڪافي يار اسان وٽ پوريل آ،
پر خالي آهي منهنجو ور سمجھي ٿي.
خوف رکي ٿي هن پنهنجي قوم سڄيءَ کان،
بار بچي کي قومي ليڊر سمجھي ٿي.
ڪارا آيا رات ڪڪر آڪاس مٿان،
قدرت هر هڪ سهڻو منظر سمجھي ٿي.
ڪير هوا کي سمجھائي تون هوريان هل،
ڌوڙ اڏائي اُن کي سندر سمجھي ٿي.
مون کي لڳندا آهن هن جا زيب ڏٺا،
دل سڀ ڪوڙ دلاسا پاڪر سمجھي ٿي.

حسن جي جاگير جي خوشبو ملي،
من زلف جي هير جي خوشبو ملي.

خواب کي تعبير جي خوشبو ملي،
اک سندي مهمير جي خوشبو ملي.

دشمنن کي زير مان جنهن سان ڪيان،
اي خدا شمشير جي خوشبو ملي.

عڪس ڪوئي اک منجهان اڀري اچي،
”يار جي تصوير جي خوشبو ملي.“

جو سڌاري ملڪ جي حالات کي،
قوم کي تدبير جي خوشبو ملي.

رت ڏيان گهوري وفا جي واسطي،
خون ۾ تشهير جي خوشبو ملي.

قوم کي بيدار ڪرڻو آ خدا،
جوش ۽ تقرير جي خوشبو ملي.

ديس لئه ناسور جو بڻجي وڃي،
کين اهڙي مير جي خوشبو ملي.

ديپُ دل جي ڪا دري روشن ڪري،
سوچ کي تعمير جي خوشبو ملي.

زيبَ کي پاڙيب سمجھي پاءِ تون،
نائِ کي اڪسير جي خوشبو ملي.

پل کٽي هوءَ حجاب رکندي آ،
پيار پر بي حساب رکندي آ.

پيار جو احترام آ هن وٽ،
خيال کيڏا نواب رکندي آ.

خواب اک ۾ رنگين ها جنهن جي،
گفتگو ۾ گلاب رکندي آ.

نفرتن کي گناه ٿي سمجهي،
سڪ محبت ثواب رکندي آ.

ويس اجرڪ ڍڪي بدن تي ٿي،
سونهن کي لاجواب رکندي آ.

دوستن لاءِ ته اک ڪبوتر جي،
دشمنن لاءِ عقاب رکندي آ.

شاعري زيب ديس لاءِ منهنجي،
هيءَ وڏو انقلاب رکندي آ.

—

اجنبی چودڳيءَ ۾ ڪري ڇا پيو؟
شهر حيرانگيءَ ۾ ڪري ڇا پيو؟

رات طوفان ۾ روشنيءَ کي ڪٽي،
چنڊ ڪنهن لاءِ نديءَ ۾ ڪري ڇا پيو؟

پيار هو عشق هو يا ته پاڇو سهي،
شخص پاڳل دريءَ ۾ ڪري ڇا پيو؟

تو نچي ماءُ جي هو ته سيني مٿان،
وڻ مٽيءَ جو مٽيءَ ۾ ڪري ڇا پيو؟

روز مون سان لکي تو هلي ساڻ ۾،
درد دل جي بگيءَ ۾ ڪري ڇا پيو؟

حسن جي در اڳيان پير ڪوڙي اڀاءُ،
صبح تائين گهٽيءَ ۾ ڪري ڇا پيو؟

هڪ ڏسان ٿو اچو زيب ظاهر هئو،
وار تنهنجي سڳيءَ ۾ ڪري ڇا پيو؟

راز پنهنجي کان پرين آگاه ڪر،
ٿورڙو مون تي ڪڍي ويساه ڪر.

ويجهڙو تو کي ڪيان مان سانوري،
من سندو ڪو يار پيدا چاه ڪر.

پيار جي تعظيم سان پوڄا ڪري،
عشق ۾ پنهنجي به دل درياه ڪر.

هڪ نظر جا چانورو ويندي ڪري،
نيٺ مون ڏي تون ڪڍي وڻ راه ڪر.

اوچتو دلبر متان هليو وڃان؟
تون اڳي ان کان اچي ڀر ٺاه ڪر.

شال ڪلمي تي وڃي ٿي خاتمو،
ڪين دنيا ۾ خدا گمراه ڪر.

بي رخي هڪڙي اها ڪافي نه آ،
ڪجه نوان پي گهاو ڪي همراه ڪر.

سونهن پنهنجيءَ جو سدا رکجو خيال،
زيب جي تون ڪين پل پرواه ڪر.

—

ڇا رات ڏٺو منظر، آڪاس جي چولي تي،
ساجن جو لڳو آڳر، آڪاس جي چولي تي.

هُو پار ٿري آيو، هڪ نوح سندو ٻيڙو،
جل ٿل به هيو ساگر، آڪاس جي چولي تي.

هڪ ئي ته ڪليسا ۾، رحمان به ويٺو هو،
مسجد ۽ هيو مندر، آڪاس جي چولي تي.

مشغول ستارا ها، سڀ پاڻ رهاڻين ۾،
هڪ ٻئي کي وجهي پاڪر، آڪاس جي چولي تي.

مون کي ته سنڌوءَ جي جڻ، تهذيب لڳي ٿي ڪا،
موهن جو دڙو ظاهر، آڪاس جي چولي تي.

هل ڪو ته هلي اڏجي، اُتِ شهر محبت جو،
ماحول ڪجي معطر، آڪاس جي چولي تي.

دلگير نه ٿي ايڏو، جهٽ زيب پڄي ويندو،
بس تنهجي خوشيءَ خاطر، آڪاس جي چولي تي.

جيترو ساحل پري هو پهچ کان،
ايترو ئي حل پري هو پهچ کان.

باغ جي مالھڻ وئي بي چين ٿي،
هن ڏنو هر گل پري هو پهچ کان.

ٿا سڃاڻون پاڻ سڀ، افسوس آ،
جو گهڻو قاتل پري هو پهچ کان.

يار ويجهو ٿو ڏسان دل جي مگر،
پيار جو حاصل پري هو پهچ کان.

هن دلاسا ها رڳو ڪوڙا ڏنا،
درد ۾ شامل پري هو پهچ کان.

مرض ڪوئي لا دوا ناهي رهيو،
ويدَ جي گهايل پري هو پهچ کان.

حُسنَ جي خيرات کان محروم هو،
سونهن جو سائل پري هو پهچ کان.

زيب جنهن کي مان مڃائڻ ٿو گهران،
ڪيئن ڪيان ڦاٿل پري هو پهچ کان؟

خوشيءَ جا خريدار آھن گھڻا،
ڪٿي پر وفادار آھن گھڻا؟

محبت سدا ٿين ڏچي ۾ رهي،
حسينن جا آزار آھن گھڻا.

ويا سنڌ ڪائي سڳورا سوين،
اھي مير سردار آھن گھڻا.

ٿيا ڪين پورا اسان کان اھي،
اڏورا به ڪم ڪار آھن گھڻا.

ڪئي عشق جي جن عبادت هتي،
اھي ئي سزاوار آھن گھڻا.

رھو ٿا اسين هڪ جهان ۾ مگر،
ڪٿي ڌار سنسار آھن گھڻا؟

سنا سون اکين تي سدا يار جا،
ڳڻپ کان به تڪرار آھن گھڻا.

وڻن شال توکي اسان جا غزل،
لکيا زيڊ اشعار آھن گھڻا.

مسين چند هاڻي چڙهي ٿو گهڻيءَ ۾،
اڳيان گهاٽ ڪوئي گهڙي ٿو گهڻيءَ ۾.

ويو ٿا ڪڍي ڇو سگهو جسم خاڪي،
اڃا روح بينو رڙي ٿو گهڻيءَ ۾.

ڪٿي ڦٽ پراڻا اهي نيڪ ٿيندا؟
نئون يار گهاٽو جڙي ٿو گهڻيءَ ۾.

ڏٺي تهڪ سڪڻا ويو دل ريجهائي،
نه ڪي شخص هاڻي لڙي ٿو گهڻيءَ ۾.

رڪي دشمني ٿو اسان جي خوشيءَ سان،
ڏٺو ساڙ ۾ ڪو سڙي ٿو گهڻيءَ ۾.

هجي جون جولاءِ جو ڪو مهينو،
سڄو سال ڪنهن لاءِ ڪڙهي ٿو گهڻيءَ ۾.

وڏي حوصلي سان ڪلي درد سارا،
پيو زيب دل جا ٿڙي ٿو گهڻيءَ ۾.

—

پيار هو چانورو مون نٿايو ڪٿي؟
چاه تو سان پرين هو گهٽايو ڪٿي؟

ساه کي ڇو نه اينديون سٿون پو پلا،
هي حقيقت هئي ڪجهه وڌايو ڪٿي؟

روز تسبيح تنهنجي پڙهان ٿو صنم،
تو سوا من اندر ڪو به آيو ڪٿي؟

زندگي پر وطن جي ڪئي ڳالهه مون،
پل ته هڪڙو به ويهي وڃايو ڪٿي؟

گل وڇائي پليڪار تو کي چوان،
تون متان یر چوين ڪجهه سجايو ڪٿي؟

چنڊ تارا جهڪي ٿا سلامي ڏين،
تو ته رخ تان به پردو هٽايو ڪٿي؟

لڙڪ منهنجا اڳي ئي وهي ٿا پون،
زيب کان تو اڃان موڪلايو ڪٿي؟

اڄ شام وري گڏجي، دلدار ڪٿي رُلجي؟
هي ماڳ ڇڏي پنهنجو، مننار ڪٿي رُلجي؟

ڳچ رات ستارن ٿي، پئي سور ڳڻيا ويئي،
ڇو چند سوا سهڻا، بيڪار ڪٿي رُلجي؟

معلوم ڪجي دل جي، هر رمز پرين پيارا،
پو يار ڪري سارو، اظهار ڪٿي رُلجي؟

ڇو لوڪ ڏسي پنهنجي، هن درد ڪهاڻي ڪي،
بيڪار ڪڍي من جا، آزار ڪٿي رُلجي؟

رڪ سوچ هميشه هيءَ جي ساٿ سلامت آ،
ڪا ويل وري تلجي، پو ڌار ڪٿي رُلجي؟

هڪ ياد اها هر هر، اک تار ڪري ڇو ٿي،
سڀ سور وساري من، هڪوار ڪٿي رُلجي؟

گڏ زيب هجين پيارا، سک ساڻ ملي چاهت،
جي روح پرين رُلجي، ڇو يار ڪٿي رُلجي؟

—

اگر پيار پنهنجو خطاوار آ،
هتي پوءِ هرڪو سزاوار آ.

سڄو ڏوه منهنجي اچي پيو مٿان،
حسينن جو ڪوئي نه ڪردار آ.

ڪري ڇو گرھ ٿا پون وات مان؟
ڪيو روز تنهن تي مون ويچار آ.

وڪائو ڏسان ٿو پرين پيار ڪي،
وفا پي وڏو ڄڻ ته واپار آ.

وساري ڇڏي تو حقيقت پرين،
محبت جو ڪهڙو هي معيار آ.

ويو درد پنهنجو ٿي همراز هو،
اڪيلي رهڻ جو مزو ڌار آ.

پري ڪين يادون ٿيون زيب کان،
تڏهن وقت پنهنجو ٿيو يار آ.

هي رهيو آڪاس هڪ جهڙو نه آ،
۽ هوا جو واس هڪ جهڙو نه آ.

رنگ رت جو ٿو ڏسان ساڳيو مگر،
درد جو احساس هڪ جهڙو نه آ.

مختلف هو سبق تنهنجي پيار جو،
عشق جو اڀياس، هڪ جهڙو نه آ.

موت جو آهي الڳ ٿيندو سبب،
مرض ڪوئي خاص هڪجهڙو نه آ.

ڪو ڪري تشريح پنهنجي ڄاڻ تي،
وعظ تي وشواس هڪجهڙو نه آ.

ڌار آهن خصلتون هر شخص ۾،
پاڪ پوتر داس هڪجهڙو نه آ.

هر لڙائي ٿي هلي مطلب پنيان،
زيب هر اتهاس هڪجهڙو نه آ.

—

دور توکان رهڻ جي نه طاقت رهي،
کنهن ٻئي جو ٿيڻ جي نه طاقت رهي.

ياد آهي گهڙي هو ڪلايو جڏهن،
تو سوا ٻو ڪلڻ جي نه طاقت رهي.

هڪ رڳو تنهنجي تصوير دل ۾ اٿر،
ڪو ٻيو ڪجهه ڏسڻ جي نه طاقت رهي.

سات آڪاش تائين ڏنو تو پرڻ،
پونءِ تي اڃ هلڻ جي نه طاقت رهي.

سڀ اڏامي ويا هن پڪي ديس مان،
اڃ وڻن کي لڏڻ جي نه طاقت رهي.

زندگيءَ جو ويو ٿي مزو ڪرڪلو،
ڪين هاڻي ڄڻڻ جي نه طاقت رهي.

مئڪڊي ۾ وڃڻ زيب بي سود آ،
ڄام هاڻي پئڻ جي نه طاقت رهي.

هوءَ مٽي دل پٿرُ، ڇا ميارون ڏجن؟
هي وڏو آ قهرُ، ڇا ميارون ڏجن؟

پيار سان چو ڀلا ڪو ڦٽائي رکي،
گهر ڪري دربدر، ڇا ميارون ڏجن؟

دل مڃي ئي نه ٿي ڌار تو کان ٿيان،
ڪيئن ڪيان درگذر، ڇا ميارون ڏجن؟

جو وساريو نه آ، ياد ان کي ڪري،
روز پيتو زهر، ڇا ميارون ڏجن؟

سڀ مخالف ڏسان ٿو هتي ٿا رهن،
ڳوٺُ، واهُ، شهرُ، ڇا ميارون ڏجن؟

بس اڪيلي رهڻ جي وئي هيرَ ٿي،
هي عمر ٿي بسر، ڇا ميارون ڏجن؟

چنڊ آڏو اچي بي سبب زيبَ ٿو،
اوچتو ڪو ڪڪر، ڇا ميارون ڏجن؟

مون وٽ هڪڙو پيرو يار اچي،
لاهي وڃ دل تان سڀ بار اچي.

ڪاوڙ ڪافي آهي بس هاڻي،
ڪا ته گهڙي دلبر گڏ گهار اچي.

هاڻ اکين جي ڪا ته اجهامي اچ،
پنهنجو ڏي مون کي ديدار اچي.

ويجهو اچ سنسار ٺهي ويندو،
جڳ ڏسندو پنهنجو هي پيار اچي.

شامل آهي دل جي ڌڪ ڌڪ سان،
ٻڌ نالو پنهنجو هڪوار اچي.

زيب لڳي ٿو دل جو دروازو،
تو کڙڪايو هو هر وار اچي.

—

درد جي پيڙا ڪٽي مرڪي اٿي،
هر خوشي کي لت هڻي مرڪي اٿي.
شخص هڪڙو موھ سان ڏسندو رهيو
پر شرم کان ڪامڻي مرڪي اٿي.
خواب ۾ جو ساٿ ساڃن جو هيو،
ننڊ مان هڪڙي جڻي مرڪي اٿي.
سور پنهنجا سڀ وساري چاه ۾،
رات محفل مان گهڻي مرڪي اٿي.
عشق جو دل تي اثر ٿيندو ڏسي،
دل لڳي ۾ پدمڻي مرڪي اٿي.
عرش تان آئي وڏي ڪاوڙ منجهان،
فرش تي ڪرندي ڪٽي مرڪي اٿي.
هن طرح سان هن ڪيو اظهار هو،
پير سان هڻندي اُڻي مرڪي اٿي.
ها بدن جا زيب مشڪل فاصلا،
طئي ڪري ڏيندي ڪٽي مرڪي اٿي.

دل جي آڳر تي وڻ بيٺو هو،
دردن جو هيٺان ڏٺ بيٺو هو،
روڪي ويٺو آهيان پنهنجا نه ته،
منهنجي اک ۾ ساوڻ بيٺو هو.
دل جي سیتا آهي پردي ۾،
هن جي اک ۾ راوڻ بيٺو هو.
پوڙهي سان پرڻائي نينگر کي،
پيءُ کڻي هي ڏاوڻ بيٺو هو.
ماسا ڪهڙي طاقت رکندا هت،
پُڙ ۾ جاتي هڪ مڻ بيٺو هو،
شهر لکي ويو سارو واري ۾،
سامهون ننڍڙو واهڻ بيٺو هو.
در تي صبح گلاب لڳايا ها،
رات ڏٺو ات باهڻ بيٺو هو.
ڪاڪل کولي جو آئي سامهون
زيب لڳو ڄڻ هن ڪڻ بيٺو هو.

پيار ٿيندو پراڻو ته ناهي پرين،
سچ اهو آ، هوائو ته ناهي پرين.

هو به انصاف سان ٿو هلي يار هت،
وقت ڪوئي اياڻو ته ناهي پرين.

عاجزي سادگي، انڪساري ڪجي،
زندگي پنهنجي گهاڻو ته ناهي پرين.

سوچجي پوءِ ڇو ناهجي شعر ڪي؟
شاعري آ، اڏاڻو ته ناهي پرين.

وڃ پلي عشق اڀياس معلوم ڪر،
سُڪَ سندو ڪو وهاڻو ته ناهي پرين.

جهت وڃي هو به سمجهي نصيحت ڪڍي،
من به ايڏو سياڻو ته ناهي پرين.

مان پنوڙو ته هن پونءِ جو ديس جو،
زينب ڪو راڄ راڻو ته ناهي پرين.

—

وفا جي دڳن تي به پارا رهيا،
اوهان وٽ خوشين جا نغارا رهيا.

نڪي چند اڀريو نڪي چاندني،
سڄي رات ڏسندا ستارا رهيا.

عطا جو مان شڪر ڪيان جيترو،
لکين پال تنهنجا اڏارا رهيا.

ويو ٿي اسان کان به ساحل پري،
اميدون ڪنارا، ڪنارا رهيا.

سڄو راز ٿي فاش پنهنجو ويو،
نڪي ڪي اشارا، اشارا رهيا.

اڏورو رڳو ڪين احساس هو،
مگر خواب سارا، سهارا رهيا.

ڏسان ٿو سڃاڻ ته رستا اهي،
جتي پيار جا، زيب چارا رهيا.

—

چاندني ساحل مٿان ترندي وئي،
زندگي فطرت هٿان ٻرندي وئي.

سرمئي هن شام کي هو روڳ ڪو؟
دل ته نازڪ ماڪ تي ڳرندي وئي؟

ٿانءُ دل جو تار ٿيندو ٿي ويو،
هر خوشي درياھ ۾ ٻڏندي وئي.

کين هو ڪو چانورو تنهنجو تڏهن،
جان منهنجي راه ۾ سڙندي وئي؟

روز تنهنجي ياد جو تڪرار هو؟
هر گهڙي ناراض ٿي وڙهندي وئي؟

خواب هو ڪينجهر ڪنارو ڄام جو،
پيار جي نوري جتان لڙهندي وئي؟

عاشقي جي آڳ کان شايد بچان،
زيب هر حسرت جتي مرندي وئي.

—

سهڻي جو سينگار ڏسان ٿو نيڻن ۾،
جڙندي ڄڻ سنسار ڏسان ٿو نيڻن ۾.

ايندي ويندي ٿيڙي اک سان ڏسندي آ،
چاهت جو اظهار ڏسان ٿو نيڻن ۾.

پيرن کي ات وقت به روڪي بيٺو هو،
قدرت جو اسرار ڏسان ٿو نيڻن ۾.

لهندي چڙهندي ڳاڙهو جهنڊو لڳندو آ،
سج کي سنڌ سان پيار ڏسان ٿو نيڻن ۾.

مهڪي گهر جو آڳر ويندو مرڪڻ سان،
تنَ جو ڇا هپڪار ڏسان ٿو نيڻن ۾.

خواب حقيقت بڻجي ويندا منتن ۾،
ڄاڻ ٿيو اقرار ڏسان ٿو نيڻن ۾.

هوش وڃائي ويٺو پنهنجو زيب اڳي،
کنوڻ جا چمڪار ڏسان ٿو نيڻن ۾.

ٻڄو وقت مون وٽ دعائن جو هاڻي،
نڪي يار ڦيڻن دوائن جو هاڻي.

ٿڌا ساھ ڇو ٿو پرين دل پڇي ٿي،
اچي شور ڇو ٿو هوائن جو هاڻي.

گھڙائي ستم ها سنا مون اوھان جا،
ويو دور گذري سزائن جو هاڻي.

حياتي سڄي پئي ڏني مون صفائي،
ڪندين فيصلو ڇا خطائن جو هاڻي.

گھڙي گھات وينين وري ڇو الائي،
اھو ڇا صلوا آ وفائن جو هاڻي.

دڄون ٿا رڳو هڪ خدا کان اسين هت.
ڪجي خوف ڇو نا خدائن جو هاڻي.

اسان زيب رستو مٽائي ڇڏيو سين،
مليو تو کي موقعو ڳلائڻ جو هاڻي.

—

وفا هڪ ڀيرم آ، ٻيو ڪجهه به ناهي،
خدا جو قسم آ، ٻيو ڪجهه به ناهي.

چون ٿا محبت، نه محتاج ڪنهنجي،
گهڻن کي وهر آ، ٻيو ڪجهه به ناهي.

سدا دوستن کان، رهي آ شڪايت،
وڏو هي ستم آ، ٻيو ڪجهه به ناهي.

هئا درد مون سان، رڳو همڪلامي،
ڏکڻ جو ڪرم آ، ٻيو ڪجهه به ناهي.

ڪئي بندوق آ، سجائي مندر ۾،
مجان ٿو صنم آ، ٻيو ڪجهه به ناهي.

ڪچو يار ڏاڳو، هيو نيٺ ٿٽو،
ويو ٿي ختم آ ٻيو ڪجهه به ناهي.

ڪين ۾ اسان جي نمي جو ڏسو ٿا،
اهو زيب غم آ، ٻيو ڪجهه به ناهي.

رات جي ڪاراڻ مان نڪري ڏٺو،
چنڊ هو مانڊاڻ مان نڪري ڏٺو.

هوش آيو هو جڏهن، تنهنجي پرين،
جسم جي سرهاڻ مان نڪري ڏٺو.

پاڻ جهڙو ئي سڄو هي لوڪ هو،
ڪوئلي جي کاڻ مان نڪري ڏٺو.

حيثيت جي آ تڏهن پيئي خبر،
لوڪ جي واکاڻ مان نڪري ڏٺو.

هر ڏنگائي يار جي سهندو ويس،
ڪين پنهنجي پاڻ مان نڪري ڏٺو.

ڪو مزو ناهي رکيو تڪرار ۾،
مون به هو مانڊاڻ مان نڪري ڏٺو.

زيب توکي هو پڪاريو سير ۾،
سڀ مڃين مهراڻ مان نڪري ڏٺو.

—

ڪڏبو ڪنهنجي ناهي بچَ تي،
هلبو ڪهڙو پاڻيءَ اچَ تي؟

اڳ ۾ ئي ٿو رئيس لنوائي،
پير ڪٿي هو آيو پُڄَ تي؟

غيرت جو معيار الڳ آ،
غيرت ناهي خالي مُڄَ تي.

ڪنواري چوري دان پني ٿي،
بار پرائو ننڍڙو ڪُڇَ تي.

ڪانئر لئه سڀ ڪندا آهيون،
غير تڏهن ٿو چرڪي نِڇَ تي.

سند امڙ تي گهور وڃان شل،
ڪنڌ رکيو آ هر دم رَڇَ* تي.

زيب نه هو احساس ڪري ٿو،
منهنجي هيڏي هن لڄ پڇَ تي.

—
* پاڪي

ڪنارن جي بلڪل ٿٽي دل پئي آ،
سهارن جي بلڪل ٿٽي دل پئي آ.

جڏهن تو هٽائي نظر بادلن تان،
نظارن جي بلڪل ٿٽي دل پئي آ.

اچي چنڊ منهنجي لهي ٿو اڱڻ تي،
ستارن جي بلڪل ٿٽي دل پئي آ.

طبين ڪيو لا دوا عشق پنهنجو،
هزارن جي بلڪل ٿٽي دل پئي آ.

ڏسي پيار پنهنجو خزان جي پنن تي،
بهارن جي بلڪل ٿٽي دل پئي آ.

کڻي ڪونج هڪڙي پڳي جو نياپو،
قطارن جي بلڪل ٿٽي دل پئي آ.

چني زيب دلبر هوا ۾ اڏاري،
اشارن جي بلڪل ٿٽي دل پئي آ.

—

ملڪ گذڙن جو ڪاڇ ٿي ويندو،
شهر شون جو ڪاڇ ٿي ويندو.

ڪين منزل تي ئي ستت رسبو،
پنڌ رستن جو ڪاڇ ٿي ويندو.

پاڻ کي ڪٽڪو ٿو اهو ڪائي،
نيٺ رستن جو ڪاڇ ٿي ويندو.

هن چيو هٿ کي هو رکي اک تي،
نور قسمن جو ڪاڇ ٿي ويندو.

واسطا ويندا سڀ ٿئي جهٽ ۾،
عشق رسمن جو ڪاڇ ٿي ويندو.

مرتباً ساڳيا ڪين رهندا هٿ،
وقت خطرن جو ڪاڇ ٿي ويندو.

غير کان ڪو ڊپ نه آ مون کي،
زيب پنهنجين جو ڪاڇ ٿي ويندو.

—

جان کي واري ڏنم، هڪ مرڪ تي،
زندگي ڳاري ڏنم، هڪ مرڪ تي.

گيت وايون ۽ غزل بيڪار ٿيا،
شاعري ٻاري ڏنم، هڪ مرڪ تي.

قرب جو پاڻي نه ناري دل سگهيو،
باه تي هاري ڏنم، هڪ مرڪ تي.

هيءَ نڪري ٿي پلا تن مان ڪٿي؟
عادتون ماري ڏنم، هڪ مرڪ تي.

ڪو وسيلو ڪين آهي مون ڇڏيو،
هر دعا پياري ڏنم، هڪ مرڪ تي.

عشق جي درياھ مان سر تي ڪٽي،
نانو کي تاري ڏنم، هڪ مرڪ تي.

زينب آلو پپر ٿي آري مٿان،
پاڻ کي ڌاري ڏنم، هڪ مرڪ تي.

—

هو سڄو ئي پيار پاڻيءَ تي،
چو ڪيان اعتبار پاڻيءَ تي؟

چنڊ ڏنو رات ٿيڙ ڪائيندي،
ٿو ٻڌي عڪس ڌار پاڻيءَ تي.

جام ڏوگهي ڏنو اسان غم جو،
ڪين آيو قرار پاڻيءَ تي.

هر وسائل ويا ڪڍي ميڙي،
چو اڃان آه وار پاڻيءَ تي.

عشق جي چوٽ آ لڳي اهڙي،
ڪٿ لهي ٿو بخار پاڻيءَ تي.

زيب هن قوم جا ٻچا بڪيا،
ڪن پيا ٿا گذار پاڻيءَ تي.

رات جو چنڊ هو تماشو هو،
خيال هو خواب هو دلاسو هو.

خرچ تو لئه ڪئي عمر ساري،
هي محبت جو بس خلاصو هو.

دشمنن کان نه خوف آ ڪوئي،
خاص ويري ته هيءُ پاڇو هو.

سند تو سان وفا نپائيندس،
مون اٿل هي ڪيو ارادو هو.

منهنجي تقدير ۾ ستارا ها،
تنهنجي تصوير ڪل اٿاڻو هو.

ور چڙهي ريت جي وئي ناري،
روز لڙهندي ڏٺو ته لاشو هو.

زيب ميراث ۾ ملي چاهت،
شخص هر خون جو پياسو هو.

—

وٺو ڀلي جان، حساب جانان.
ڏيون به ڪهڙو، جواب جانان؟

خطا ڪئي آ، اڳي به اهڙي،
لکان نئون ٿو، ڪتاب جانان.

محال جيئڻ، ٿيو وطن ۾،
غريب لاءِ آ، عذاب جانان.

نه گيس بجلي، ۽ ٻار بک تي،
سهون رڳو ٿا، عتاب جانان.

گناه هڙئي، ڪبير پنهنجا،
صغير آهن، ثواب جانان.

پتي سمورا، ويو چمن مان،
سرور جا سڀ، گلاب جانان.

نه زيب هن کي، پڇي سگهياسون.
هي عشق هو ڄڻ، سراب جانان.

هوا جو تيز جهوتو سرد آواره.
ڪٿان آيو ڪٿي هي درد آواره.

سدائين شهر تنهنجي ۾ پرين ايندس،
سڏي پل لوڪ مون کي مرد آواره.

مسين آهي ڪلي ڪائي ته سامڻي،
قرن پوپت پيا چوگرد آواره.

سچا رشتا رهيا ناهن زماني ۾،
ڏسان ٿو خون هٽڙي زرد آواره.

وڏو ڌوڪو هيو کاڌو محبت ۾،
رڳو آئي هٿن ۾ گرد آواره.

متائي زيب رستو جو ويو دلبر،
لڳو ڄڻ زور وارو ڪرد آواره.

—

عشقَ ڪيڏو وئين تون نماڻو ڪري،
ڪير تو کان ڀلا ڪو پڇاڻو ڪري.

ڊاڙ منهنجي وئي آهي بيڪار ٿي،
لوڪ آڏو وڌو تو ته ڪاڻو ڪري.

خوب بدنار ٿي آءُ اهڙو ويس،
هت رقيب ڇڏيو ڳوٺ ٿاڻو ڪري.

مان ته هن کي نشاني ڏني دل مگر،
يار ڪائي ويو سا هندائو ڪري.

واس تنهنجو اچي هر گهٽيءَ مان پيو،
مون ڇڏيو گهر تڏهن لاڙڪاڻو ڪري.

حال ڄاڻي پئي هيءَ منڇر ڳجهو،
تو بچن لاءِ ته ڇاڇا مهاڻو ڪري.

ڪٿ وڃائي رڳو زيبُ بستر ستو؟
ياد تنهنجي رکي آ وهائو ڪري.

پيار جي اظهار جو مطلب ٻڌاءِ؟
پاڻ سان اقرار جو مطلب ٻڌاءِ؟

روز ٿو همراز کان پڇندو رهان،
پنهنجي ئي ڪردار جو مطلب ٻڌاءِ؟

ڪيترو محسوس هي آخر ڪجي؟
درد جي مقدار جو مطلب ٻڌاءِ؟

هي سمورا خواب ويندا خاڪ ٿي،
عشق جي معيار جو مطلب ٻڌاءِ؟

ڏينهن جهيڙين رات جو پاڪر ٻڌا،
خاص هن تڪرار جو مطلب ٻڌاءِ؟

عشق جو مقصد ڪجي حاصل پرين،
جيت جو ۽ هار جو مطلب ٻڌاءِ؟

زيب سان جهڙي ڪرين تو گفتگو،
مام جي گفتار جو مطلب ٻڌاءِ؟

—

ڪوئي غلط نه هو، منهنجي خيال ۾،
هر شخص آ سچو، پنهنجي خيال ۾.

ڪوڙو نه مان نه تون، هي بحث ڇو ڪجي؟
جيڪو وڻي ته ڪر، تنهنجي خيال ۾.

گمراه عشق ۾، ايڏو ته ٿي ويو،
گم ٿو رهي سدا، ڪنهنجي خيال ۾.

هن شهر کان پري، پل جي هليو وڃان،
ڳولهي سگهيو پئي، من جي خيال ۾.

دل جي سڪون سان، هيڪر گزارجي
ٿي ڊيپ ياد جو، رهجي خيال ۾.

ڇاڻو ڪري سگهي، ڪو زيڻ ڪي مگر؟
صورت پئي ڦري، جنهنجي خيال ۾.

—

محبت اگر دائمي ٿي وڃي؟
حياتي سڄي ريشمي ٿي وڃي.
هزارن دلين ۽ گلن سان ڀري،
ڪنيون ٽوڪري چوڪري ٿي وڃي.
ڪمن کان نه ٿي واندڪائي ملي.
هٿن مان به نڪتي گهڙي ٿي وڃي.
مزو زندگي جو ته ڪجهه ماڻجي،
اچو دوستو شاعري ٿي وڃي.
نگاهن ۾ تصوير ان لئه رکي،
اکين جي وڏي روشني ٿي وڃي.
ملي چين شايد وري درد کان،
پرڻءَ جي اڳيان حاضري ٿي وڃي.
اگر چاهه ويساهه اڪو ڪيون؟
ختم ملڪ مان دشمني ٿي وڃي.
سٺي زندگي آ تڏهن ديس ۾،
جڏهن زيب دل ساهمي ٿي وڃي.

ثواب هوندي، سزا تياسون،
سراب وانگي، خطا تياسون.

اڃا نه ماڻي، ڪٿي به منزل،
رڳو دڳن ۾، فنا تيا سون.

خطاب اهڙا ڏنا رقيببن،
عجيب ڪنهن لاءِ صدا تياسون.

حسين دل جا حسين ماڻهون،
اسان به تو تان فدا تيا سون.

نه ڪي ڦٽا ڪي گلاب مون ۾،
نه ڪي وڻن جا سلا تياسون.

مثال ڏيندي، اکر ڪتن ويا،
جواب ڏيندي ڦڪا تياسون.

سدا رهون ٿا، اداس تو لاءِ
نه زيب توکان، جدا تياسين.

واعدي اعتبار ۾ رهڻو،
تو پوي انتظار ۾ رهڻو.

رات محبوب جي لٿو گهر ۾،
چنڊ هو ڪٿ مدار ۾ رهڻو؟

نيٺ معلوم ٿي ويو جڳ ڪي،
غمر ڪٿي هو حصار ۾ رهڻو؟

روح لئه امتحان بڻيو هي،
هن بدن جي مزار ۾ رهڻو.

صاف دل ڪي رکڻ ضروري آ،
گهر اڳر شاندار ۾ رهڻو.

وقت مقرر ڪيو حڪمرانو،
ڪيترو آ ڏڪار ۾ رهڻو؟

ڪو مڃي ڪين پر حقيقت آ،
زيب ناهي شمار ۾ رهڻو.

—

نه دريا سمندر ڪنارو هئين تون،
مگر زندگيءَ جو سهارو هئين تون.

ڪري ماپ ڪيڏي ٻڌايان ڀلا ڪيئن؟
وڏو چاهتن جو منارو هئين تون.

وسامي وئي آ بتي ڄڻ اڱڻ جي،
اسان جي اکين جو ستارو هئين تون.

ڪري ياد توکي وهن لڙڪ ٿا هي،
خوشيءَ ساڻ جيون گزارو هئين تون.

ڇڏي تون وئين ڄڻ ته رونق وئي آ،
محبت سندو ڪو نظارو هئين تون.

دلن تي به تنهنجي حڪومت رهي ٿي،
جگر جي رياست ادارو هئين تون.

ٿيو حال هيڻو پرين تو سوا هي،
جڏي زيب جو ئي جيارو هئين تون.

چنڊ هو مون ڏي ڏٺو آڪاس جي نيٽن منجهان،
خواب ڄڻ جاڳي پيا وشواس جي نيٽن منجهان.

ڪين ڪا ترتيب مون آهي ڪڏهن دل جي ڏني،
روز نڪري درد ٿو انگاس جي نيٽن منجهان.

ديد شايد ٿي وئي آهي پٿر جنهنجي ڪري،
هو نهاري ٿو ڪٿي الماس جي نيٽن منجهان.

چاهتون مجبور ٿي تو وٽ پڳيون آخر وري،
اجنبی ڪنهن راه تي بنواس جي نيٽن منجهان.

سلسلو ٿيندو نئون ڪو پيار جو هاڻي شروع،
من ڪري ڪا گفتگو احساس جي نيٽن منجهان.

بي سبب سڌڪا پري مان ٿو اٿان اڌ رات جو،
ياد تنهنجي ٿي اٿاري آس جي نيٽن منجهان،

ڳوٺ پنهنجا سڀ ٿيا محروم ڇو تعليم کان،
ڪنهن پرايو ڪين هو اڀياس جي نيٽن منجهان.

هو ڏسي منهنجي محبت جو تماشو اڄ وري،
زيب رهندي آرزو اتهاس جي نيٽن منجهان.

—

پنهنجي سنڌ ٿي ڏاڙا آهن،
ڌارين جا هت واڙا آهن.

ڳوٺ شهر ۾ افغانن جا،
ڪيئي ڪيئي پاڙا آهن.

مير وڏيرا ساڻي جن جا،
پائر ڄڻ ڪي جاڙا آهن.

ديسن ڪي ٿا ڪارو سمجهن،
غير هنن لئ ڳاڙها آهن.

ٻاراڻي آ راند نه ڪائي،
جوڌن لئ اڪاڙا آهن.

خوب لتي هن ڌرتي جا سک،
ڳايا غيرن لاڙا آهن.

سنڌ امن جو گهوارو آ،
ڌاريا ئي هت راڙا آهن،

ڪير ٻڌائي زيب ادارن،
ڪهڙا ماري ڦاڙها آهن؟

عشق تنهنجي راه جا روڳي اسان،
درد جي پيڙا سدا ڀوڳي اسان.

مون تلا-شي آ سدا منزل رڳو،
گهر نه هو گهات ڪو جوڳي اسان.

هوشيار ڪين آئي ڪم ڪڏهن،
دل گهڻي آهي رڪي موڳي اسان.

پروسي جي آڙ ۾ ڌوڪا ڏنا،
ڪو سڃاتو ڪين هو نوڳي اسان.

پيار ۾ پنهنجي جلائي جيءُ ڪي،
ڀاڻ ڪي سمجهي ڇڏيو دوڳي اسان.

هو به نڪري ئي نه ٿو دل مان تڏهن،
ڀاڻ ناهيون زيب اڄ سوڳي اسان.

—

زندگي هر گهڙي تماشو آ،
هر غمي هر خوشي تماشو آ.

چا اها ڪين آ خبر توکي؟
تو بنا زندگي تماشو آ.

ڏات اهڙي وئي رسي مون کان،
شعر ۽ شاعري تماشو آ.

لوڪ آڏو نه ٿي وڃان ظاهر،
ديد جي تشنگي تماشو آ.

عشق بيوس ڪيو هزارن کي،
حسن جي بي رخي تماشو آ.

پيت انسان کي نچائي ٿو،
ٿي تڏهن نرتڪي تماشو آ.

هر ستم ٿو مذاق ۾ تاري،
زيب جي سادگي تماشو آ.

جان کي واري ڏنم، ها، پر نه ٿي،
زندگي ڳاري ڏنم، ها، پر نه ٿي.

گيت وايون ۽ غزل بيڪار ٿيا،
شاعري ٻاري ڏنم، ها، پر نه ٿي.

قرب جو پاڻي نه ناري دل سگهيو،
باه تي هاري ڏنم، ها، پر نه ٿي.

هيءَ نڪري ٿي پلا تن مان ڪٿي؟
عادتون ماري ڏنم، ها، پر نه ٿي.

ڪو وسيلو کين آهي مون ڇڏيو،
هر دعا پياري ڏنم، ها، پر نه ٿي.

عشق جي درياھ مان سر تي ڪٽي،
نانو کي تاري ڏنم، ها، پر نه ٿي.

زينب آلو پپر ٿي آري مٿان،
پاڻ کي ڌاري ڏنم، ها، پر نه ٿي.

—

مون کي ماريندي، منهنجي دل جي تنهائي،
يا دل ناريندي، منهنجي دل جي تنهائي.

نيٺن سان ٿي نيٺ ملائي چوري چوري،
ڏونگر ڌاريندي، منهنجي دل جي تنهائي.

دردن کي ڪا باه ڏجي پل هي لوڪ ڏسي،
ته پيڙ ٻاريندي منهنجي دل جي تنهائي.

مان ته اڪيلي ئي گيت ٻڌان ٿو ڪوئل جا،
نيٺ نهاريندي منهنجي دل جي تنهائي.

طوفانن کان ڪين هيو مون من گهٻرايو،
ڪيئن گذاريندي منهنجي دل جي تنهائي؟

آخر گزري ويندو وقت اهو فاني پو...!!
لڙڪ به هاريندي منهنجي دل جي تنهائي.

جي راز لڪائي ويٺي دل ۾ چاهت جا،
زيب وساريندي، منهنجي دل جي تنهائي؟

درد رشتا نڀائن پيا،
پيار پنهنجا نڀائن پيا.

مرڪ ٿي جو مهانگي وئي،
لڙڪ سڌڪا نڀائن پيا.

ترش هاڻي ڀلا ٿا لڳن،
لفظ لهجا نڀائن پيا.

پير پنهنجا پتون ها مگر،
ڀو به رستا نڀائن پيا.

عاشقي بند نيڻن منجهان،
خوب سڀنا نڀائن پيا.

چاندني چنڊ جي هو ڪسي،
ساٿ شيشا نڀائن پيا.

دوستن سان گلا ڪين آ،
زيب ڇا ڇا نڀائن پيا.

—

تو جي ناهين راحت ناهي،
ڪائي منهنجي وسعت ناهي.

جنهن لاءِ وڏڙن خون وهايو،
ساڳي هي ته رياست ناهي.

ڪنهن ڏي ڦيري ڏسجي اڪ ڪي؟
نيٺن ڪي جو عادت ناهي.

پاڻ ڪٿي تڪراري آهيون؟
ڪير چوي ٿو محبت ناهي.

لوڪ ويو آ نظرون ڦيري،
مون ڪي ڪائي حيرت ناهي.

ماڻهو ڪهڙو ديس ننگن تان،
آئي جنهن ڪي غيرت ناهي.

نالو منهنجو آهي وڄڻو،
زيب چڱي ڪا شهرت ناهي.

—

هر ڪو ماڻهو مستيءَ ۾ آ،
سڀ ڪجهه تنهنجي بستيءَ ۾ آ.

خير گهران ٿو رب کان پنهنجو،
جنهن جي هٿ ۾ هستيءَ ۾ آ.

لهرن کان ڊپ ڪهڙو رکجي،
عمر گزاري ڪشتيءَ ۾ آ.

دور وڃان پي ڪاڏي تنهن کان؟
ساه منو جنهن سرتيءَ ۾ آ.

پاڙون منهنجون هيٺ ڪتل هن،
جيون جو وڻ ڌرتيءَ ۾ آ.

ساهڙ تو سان ساٿ سلامت
دشمن جو منهن پستيءَ ۾ آ.

زيب رهي ٿو تنهنجي ڀر ۾،
وينل تنهنجي وستيءَ ۾ آ.

—

ڪيتري هوءَ ناز سان مرڪي پئي،
منهن لڪائي راز سان مرڪي پئي.

زلف ۾ قابو وئي مون کي ڪري،
هو وڏي اعزاز سان مرڪي پئي.

درد پنهنجا سڀ لڪائي سيڄ تي،
سر ملائي ساز سان مرڪي پئي.

پاڻ پنهنجي منهن پئي ڳالهايون ڪري،
ڄڻ ته ڪنهن همراز سان مرڪي پئي.

ڪنڊ پوتي جي چپن ۾ هوءَ ڏئي،
هڪ نئين انداز سان مرڪي پئي.

مون اکين سان جو چيو سمجھي وئي،
زيب جي آواز سان مرڪي پئي.

اچن ٿا روح کي رهڙا، اوهان جا نيٺ خالي ها،
لڳا ها نينهن جا ڪوڪا، اوهان جا نيٺ خالي ها.

ڏٺي مون چاهه جي چادر، هئي احساس کان عاري،
تتل ها پيار جا ڏاڳا، اوهان جا نيٺ خالي ها.

نه ڪوئي ٿو ڏسي مون ڏي، نه ڪوئي حال پائي آ،
ملن ٿا داب ۽ ڌڙڪا، اوهان جا نيٺ خالي ها.

وساري جي ڇڏن پنهنجا، ڏجي ڇو ڏوهه غيرن تي؟
ڪٿي هن خون جا رشتا، اوهان جا نيٺ خالي ها.

نه ڪو همراز هو حامي، نڪي آتت ملي ڪنهن کان،
جڏهن دل جا ٿيا پرزا، اوهان جا نيٺ خالي ها.

اسان جي وات تي ڪوئي، ويو هاري ڪنڊا آهي،
بتائن ڪين ٿا رستا، اوهان جا نيٺ خالي ها.

اڄوڪي دور ۾ سڪڻا، سڏائن ديس جا وارث،
هڻن ٿا ننڊ ۾ نعرا، اوهان جا نيٺ خالي ها.

اچي ٿو زيب روزانو، ڪٿي تنهنجي نياپن کي،
هئا سڀ ڪوڙ ۽ ڌوڪا، اوهان جا نيٺ خالي ها.

وايون

نيٽن جي ته مزار ۾،
سوچي نيٽ سمهي پيو.

ماني کين پکي اڃان،
بکيو انتظار ۾،
سوچي نيٽ سمهي پيو.

رات سڄي خيرات لئ،
بيٺي پاڻ قطار ۾،
سوچي نيٽ سمهي پيو.

اوڻر جي برسات کان،
جاء ملي ڪا غار ۾،
سوچي نيٽ سمهي پيو.

آئي ڇو نه دوا امان؟
تڙپي جيءُ بخار ۾،
سوچي نيٽ سمهي پيو.

موٽي گهر ناهي پڳو،
رستن جي ته حصار ۾،
سوچي نيٽ سمهي پيو.

ڇا تنهنجي ناهي خدا،
روٽي چئڻ اختيار ۾؟
سوچي نيٺ سمهي پيو.

طاقت شايد زيڻ ڪا،
ناهي پنهنجي پيار ۾،
سوچي نيٺ سمهي پيو.

کولي چڻ ڪو بيٺو وار،
اڳر تي هو وڻ ڦٽو.

واپس موٽي آيو نگر ۾،
سوچي پنهنجن جا ڪردار،
اڳر تي هو وڻ ڦٽو.

خوابن ۾ آخر ڪيستائين؟
پاڪر پائي ملبو يار،
اڳر تي هو وڻ ڦٽو.

ڏيندو ڪهڙو مونکي دلاسو،
ويڃي جنهنجا ويندا ڏار،
اڳر تي هو وڻ ڦٽو.

پتري ٿيندي هاڻي محبت،
بيهر ڪر تون قول قرار،
اڳر تي هو وڻ ڦٽو.

آجو ٿيندو هي ديس آخر،
سهڻو اڏبو ڪو سنسار،
اڳر تي هو وڻ ڦٽو.

چسڪو آيو زيب دل کي،
چاهت ماڻي مون دلدار،
اڳر تي هو وڻ ڦٽو.

ناهي ڪابه خبر،
ڇا ڇا نه وڃائي آ ڇڏيو؟
گهاري مون کي وقت ويو،
خالي پنڌ پهر.
ڇا ڇا نه وڃائي آ ڇڏيو؟
توريءَ مون کي ٿو لڳو،
سجيو هاڻ شهر،
ڇا ڇا نه وڃائي آ ڇڏيو؟
حال ٿيو بيحال هي،
ورتو آهي اثر،
ڇا ڇا نه وڃائي آ ڇڏيو؟
روز چڻيو آهيان مٺي،
گهاتو ناهيان شجر.
ڇا ڇا نه وڃائي آ ڇڏيو؟
پانيان ٿو مان پاڻ کي،
ويراني ۾ گهر،
ڇا ڇا نه وڃائي آ ڇڏيو؟
زيب هو ٻيڙو گم ٿيو،
اونهو انت بحر،
ڇا ڇا نه وڃائي آ ڇڏيو؟

اڄ چو گلن تي،
پوپت آيا ڪو نه ها.

رس چس ناهي جو رهي،
مرڪي چين تي،
پوپت آيا ڪو نه ها.

محنت سان بهڪن مگر،
ميرن هٿن تي،
پوپت آيا ڪو نه ها.

ليڙون ليڙون زندگي،
قاتل لٿن تي،
پوپت آيا ڪو نه ها.

عمر جي مرهم رکڻ،
منهنجي ڦٽن تي،
پوپت آيا ڪو نه ها.

اندر ڪنهن ڪير ڏسي پيو،
قاتل لٿن تي،
پوپت آيا ڪو نه ها.

زيب لکيا جيڪي هئا،
انهن خطن تي،
پوپت آيا ڪو نه ها.

پاڻ هيس هوشيارُ،
پير ڪڍي هُو وقت ويو،
مون پنهنجو سمجهو هيو،
ها پنهنجو ئي يارُ.
پير ڪڍي هُو وقت ويو،
جيون جي هر موڙ تي،
دوستُ الا دلدارُ،
پير ڪڍي هُو وقت ويو،
ڪين اکين ۾ خواب هاءِ،
ننڊ ڪيو هو وارُ
پير ڪڍي هُو وقت ويو،
سوچن منجهه اڪيلڙو،
ڪيئن ڪيان ويچارُ؟
پير ڪڍي هُو وقت ويو،
مرڪ مهانگي ٿي رڪي،
ڪيڏو دل تي بارُ،
پير ڪڍي هُو وقت ويو،
موسم آهي چلولي،
خالي زيب خمارُ،
پير ڪڍي هُو وقت ويو

مانجهي گئي ڪردار.
سنڌ امان جي گود ۾.
قتي پيا ڌرتيءَ منجهان،
پل پل پترا پيار،
سنڌ امان جي گود ۾.
مرندي ڳرندي مون ڏٺا،
ڪانئر ڪوڙ غدار.
سنڌ امان جي گود ۾.
سونهن ڏسي مرڪي پئي،
ساوڻ ميگه ملهار،
سنڌ امان جي گود ۾.
هل ته هلون ٿي يار ڏي،
چنڊ مٿان هسوار،
سنڌ امان جي گود ۾.
هي جهولا ويندا هليا،
ايندي نيٺ ته بهار
سنڌ امان جي گود ۾.
موٽي زيب آيو وري،
ڳولي پيار قرار
سنڌ امان جي گود ۾.

ڏي تون جهول پري،
پنهنجي سرهي پيار مان.

ترسو رات اچي پرين،
پورو قول ڪري.

پنهنجي سرهي پيار مان.

چاه ڪڍي درياھ مان.
من جي ناؤ تري،

پنهنجي سرهي پيار مان.

پهچي وڃ دلدار تون،
تڪڙا پير پري،

پنهنجي سرهي پيار مان.

ويندا دل جا در ڪلي،
رھبو ڪين پري.

پنهنجي سرهي پيار مان.

پنهنجي يار رقيب جو
چو ٿو ماس ڳري

پنهنجي سرهي پيار مان.

زيب اٿانگي نينهن جو،
شل ڪو وقت وري،

پنهنجي سرهي پيار مان.

ميرو هو آكاس،
آيو منهنجي خواب ۾.

پوري پوري خاطري،
توڙي ٿو وشواس،
آيو منهنجي خواب ۾.

گونگي جي آواز مان،
ظاهر هو احساس،
آيو منهنجي خواب ۾.

هيڏي ساري لوڪ ۾،
هڪڙو آهي خاص،
آيو منهنجي خواب ۾.

دل جي دنيا سانوري،
ٿيندي ڪين اداس،
آيو منهنجي خواب ۾.

مونڏي هن آهي مڪو،
خالي چو قرطاس،
آيو منهنجي خواب ۾.

زيب وچوڙي هي اجهو،
ڪائي ويندو ماس،
آيو منهنجي خواب ۾.

سڀ ڪجهه تو وٽ يار!
خالي هٿڙا پاڻ جا.
اڻ ڪٽ تنهنجي پيار جا
ڪير هئا حقدار،
خالي هٿڙا پاڻ جا.
پٽڙا ٿي پيا نيٺ هن،
پنهنجن جا ڪردار،
خالي هٿڙا پاڻ جا.
خنجر اکين ۾ رکيئي،
ڇا ته ڪيا ٿئي وار،
خالي هٿڙا پاڻ جا.
مرڪ شيطاني منهن تي.
ڪين مڃي ٿو هار،
خالي هٿڙا پاڻ جا.
فطرت جي قانون ۾،
سرس ڏنا سينگار،
خالي هٿڙا پاڻ جا.
هجت ۾ ڪهڙا پلا؟
زيب رڪان مان آر،
خالي هٿڙا پاڻ جا.

مرڪي ٿو وشواس،
خطري ۾ آ زندگي.

پوڳيو آهي پوڳبو،
پورو ئي بنواس،
خطري ۾ آ زندگي.

پرزا پرزا من اندر،
اڪڙين ۾ الماس.
خطري ۾ آ زندگي.

پيار اسان جو آ ٿيو،
تنهنجي لئ بکواس،
خطري ۾ آ زندگي.

هڪڙو پل پي پيار جو،
آيو ناهي راس،
خطري ۾ آ زندگي.

پهتو هو پرواز ڪري
وارن جو هي واس،
خطري ۾ آ زندگي.

زيب ڪنگو وينو لڪي
عشق سندنو اڀياس،
خطري ۾ آ زندگي.

دل جي ديوار تان،
ڇو تو لاهي ڇڏيو؟
ميري تصوير کي؟
پنهنجي معيار تان،
ڇو تو لاهي ڇڏيو؟
پيار آڪيرڙو،
لڙڪندڙ ڌار تان،
ڇو تو لاهي ڇڏيو؟
سمجھي عورت نبل،
ننڍڙي تڪرار تان،
ڇو تو لاهي ڇڏيو؟
غم سرهي شام جو،
سڌڪي ويچار تان
ڇو تو لاهي ڇڏيو؟
عمر هڪ ساک آ،
پردو پر يار تان،
ڇو تو لاهي ڇڏيو؟
زيب مقتل اندر،
اڄ تختي دار تان،
ڇو تو لاهي ڇڏيو؟

مزاج مرد جو،
سواد درد جو،
ڇا ڄاڻي هئا.

حسين زندگي،
خواب فرد جو،
ڇا ڄاڻي هئا.

نه ٿو ملي ڪٿي،
جواب گرد جو،
ڇا ڄاڻي هئا.

جهان کي ڏئي،
فريب ڪرد* جو،
ڇا ڄاڻي هئا.

شعور هو ڪٿي،
جنون سرد جو،
ڇا ڄاڻي هئا.

قصو اداس آ،
گلاب زرد جو،
ڇا ڄاڻي هئا.

وجود کي ملي،
سڪون ورد جو،
ڇا ڄاڻي هئا.

قياس زيڻ هو،
نه ٻار خرد • جو؟
ڇا ڄاڻي هئا.

* ڪرد = چاقو، خنجر
• خُرد ننڍي عمر، ننڍڙو

هر هر ڏٺو اٿلائي،
هڪ ئي ورق ماضيءَ جو.

هو مور آ ڇڻ ٿر جو،
هر بار ٿو تڙپائي،
هڪ ئي ورق ماضيءَ جو.

ڳالهه نه ڪائي آهي
دل کي پيو سمجھائي،
هڪ ئي ورق ماضيءَ جو.

کلندي کلندي مون کي،
ٿو روئي هو ڳل لائي،
هڪ ئي ورق ماضيءَ جو.

مون رکيو هو ڪتابن ۾،
گل گل ويو مرجھائي،
هڪ ئي ورق ماضيءَ جو.

هي زيب سارو منهنجو،
جيون ويو ڳڙڪائي،
هڪ ئي ورق ماضيءَ جو.

محبت جا ڪي پل،
آهن مون لاءِ انمول.

پرين هي تنهنجا گل،
اهن مون لاءِ انمول.

ڪلڻ سان ڪريا ٿي،
چپن تان تازا گل،
آهن مون لاءِ انمول.

وسي ساوڻ ٿي جو،
ڳلن تان ڪي جل ٿل،
آهن مون لاءِ انمول.

سڪل دل جي ڌرتي،
ٿريا ها ڪي گل ڦل،
آهن مون لاءِ انمول.

لٿا منهنجي من تان،
مونجهاري جا ھل،
آهن مون لاءِ انمول.

لکيم نانءُ سڄڻ جي،
سپيئي گيت غزل،
آهن مون لاءِ انمول.

اٿئي سارو هي سچ،
متان هجي ڪا پُل،
آهن مون کي انمول،

ڪيا هن پيار جا ها،
وڃن جي زيب اتل،
آهن مون لاءِ انمول.

حسين خواب ها جهڙا،
 رنگين تعبير نه هئي.
 قريب شام جو منظر،
 عجيب رنگ ها اهڙا،
 رنگين تعبير نه هئي.
 گلاب ٿي ڪئي خوشبو،
 ڏنا ته چهچتا ڪهڙا.
 رنگين تعبير نه هئي.
 سرور کي ڪٿي پهتي،
 هوا ڪيا نشا تهڙا،
 رنگين تعبير نه هئي.
 خلوص ڪين هو دل ۾،
 ٿٽا به چاه جا سڳڙا،
 رنگين تعبير نه هئي.
 اگهور نند مان سڀنا،
 اٿي ويا پرين تڪڙا،
 رنگين تعبير نه هئي.
 نگاه تير وانگي رک،
 نه زيب ڪر وري جهيڙا،
 رنگين تعبير نه هئي.

پوریل آھن خواب،
موهن دڙي ۾.
ڦٽندا نيٺ گلاب،
موهن دڙي ۾.

سمبارا جي سونهن،
ناهن سوچ سراب.
موهن دڙي ۾.

ٽوڙي دل جا تڪ،
ملندا هيٺ تراب.
موهن دڙي ۾.

سوريندا هن ساز،
مرڪي روز رباب.
موهن دڙي ۾.

ڀٽڪي ڏي ٿي پونءِ،
چپڙن منجهه جواب.
موهن دڙي ۾.

تير نه ڪي تلوار،
ناهن شوق شراب.

موهن دڙي ۾.

سوچون پنهنجون زيڻ،
ڪليل جيئن ڪتاب.

موهن دڙي ۾.

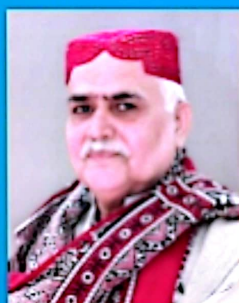
زيب ڪنگو گهڻي وقت کان شاعري ڪري پيو
 ۽ پڙهندڙن لاءِ هاڻي سندس نالو بنهه اوڀرو نه
 رهيو آهي. حقيقت ۾ اها اوڀرائپ تڏهن
 پُڄاڻيءَ کي پُهچي ٿي ۽ شاعري، شاعر جي
 سڃاڻپ تڏهن بڻجي ٿي، جڏهن هو ساڻس
 لئون لائي ٿو ۽ نياڻي ٿو - خوشيءَ جي ڳالهه
 آهي ته زيب ڪنگو ۽ شاعري هاڻي هڪ ٿي ويا آهن - صفا لطيف سائينءَ
 جي سٽ ”هئا اڳهين گڏ، ٻڌڻ ۾ به ٿيا“ وانگر -

زيب ڪنگي جي شاعريءَ جا هن کان اڳ ٿي ڪتاب ڇپجي چُڪا
 آهن، جن کيس هڪ پڪي پختي شاعر طور سامهون آندو آهي. هن غزل
 جي روايتن کي برقرار رکندي، کيس سادي سلوٽي انداز ۾ بي حد
 خوبصورتيءَ سان لکيو آهي، جنهن ۾ اڪثر هنڌن تي نئين غزل جي
 رنگ روپ جون نشانيون پڻ موجود آهن. ائين ئي شاعريءَ جي صنف
 وائي ۾ به هن گهڻي حد تائين پاڻ موڪيو آهي.

ذات، ڌانءُ، لفظ، خيال ۽ احساس هڪ سٺي شاعر جي تخليقي سگهه
 ٿين ٿا، جنهن جي آڌار تي هو درياھ وانگر پنهنجا رستا پاڻ جوڙي ٿو.
 زيب ڪنگو به ان معاملي ۾ مالدار آهي. سندس اکين مان پڪي ٿي
 اڏاميڻ خواب، شاعريءَ جي وٽ تي ضرور آڪيرو اڏڻ ۾ ڪامياب ويندا -
 اها ئي اُميد آتم.

اياز گل
 سکر سنڌ

زيب ڪنگو گهڻي وقت کان شاعري ڪري پيو ۽ پڙهندڙن لاءِ هاڻي سندس نالو پنهنجو اڀرو نه رهيو آهي. حقيقت ۾ اها اوڀرائپ تڏهن پهچائيءَ کي پهچي ٿي ۽ شاعريءَ جي سڃاڻپ تڏهن بڻجي ٿي، جڏهن هو سائنس لائون لائي ٿو ۽ نڀائي ٿو - خوشيءَ جي ڳالهه آهي ته زيب ڪنگو ۽ شاعريءَ هڪ ٿي ويا آهن - صفا لطيف سائنس جي سٺ هئا اڳئين ڳڻ، ٻڌڻ ۽ ڀڻيا وانگر -

زيب ڪنگي جي شاعريءَ جا هن کان اڳ ٽي ڪتاب ڇپجي چڪا آهن، جن کيس هڪ پڪي پختي شاعر طور سامهون آندو آهي. هن غزل جي روايتن کي برقرار رکندي، کيس سادي سلوٽي انداز ۾ بي حد خوبصورتيءَ سان لکيو آهي، جنهن ۾ اڪثر هنڌن تي نئين غزل جي رنگ روپ جون نشانين پڻ موجود آهن. ائين ئي شاعريءَ جي صنف وائي ۾ به هن گهڻي حد تائين پاڻ موڪيو آهي.

ڌات، ڌان، لفظ، خيال ۽ احساس هڪ سٺي شاعر جي تخليقي سگهه ٿين ٿا، جنهن جي آڌار تي هو درياھ وانگر پنهنجا رستا پاڻ جوڙي ٿو. زيب ڪنگو به ان معاملي ۾ مالدار آهي. سندس اکين مان پڪي ٿي اڏاميل خواب، شاعريءَ جي وٽ تي ضرور اُڪرو اڏڻ ۾ ڪامياب ويندا - اها ئي اميد اٿر.

اياز گل
سکر سنڌ

سوره سنڌي ادب

صاحب خان سوره: ميراثي

Cell No: 0344 3919786

0300 3404488